

Overwinterende watervogels rondom IJburg in 2018/19

Met speciale focus op foeragerende duikeenden
op kunstmatige mosselbanken

Roy Slaterus

Sovon-rapport 2019/72

Overwinterende watervogels rondom IJburg in 2018/19

Met speciale focus op foeragerende duikeenden op kunstmatige
mosselbanken

Roy Slaterus

Dit rapport is samengesteld in opdracht van
Gemeente Amsterdam

**X Gemeente
X Amsterdam
X**

Colofon

© Sovon Vogelonderzoek Nederland 2019

Dit rapport is samengesteld in opdracht van Gemeente Amsterdam

Wijze van citeren: Slaterus R. 2019. Overwinterende watervogels rondom IJburg in 2018/19. Sovon-rapport 2019/72. Sovon Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.

Illustratie omslag: Roy Slaterus

Opmaak: John van Betteray, Sovon Vogelonderzoek Nederland

ISSN-nummer: 2212 5027

Sovon Vogelonderzoek Nederland

Toernooiveld 1

6525 ED Nijmegen

e-mail: info@sovon.nl

website: www.sovon.nl

Niets uit dit rapport mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar worden gemaakt d.m.v. druk, fotokopie, microfilm, of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Sovon en/of opdrachtgever.

Inhoud

1. Inleiding	3
2. Kader	5
2.1. Achtergrond	5
2.2. Vraagstelling	5
3. Gebied	7
4. Methode	9
4.1. Soorten	9
4.2. Werkwijze	9
4.3. Weersomstandigheden	10
5. Resultaten	15
5.1. Soorten en aantallen	15
5.1.1. Soorten en aantallen duikeenden op de mosselbanken	15
5.1.2. Foerageergedrag van duikeenden op de mosselbanken	16
5.1.3. Soorten en aantallen van watervogels rondom IJburg	16
5.2. Toelichting op de resultaten	20
5.2.1. Soorten en aantallen duikeenden en Meerkoet op de mosselbanken	20
5.2.2. Foerageergedrag van duikeenden en Meerkoet op de mosselbanken	20
5.2.3. Soorten en aantallen van watervogels rondom IJburg	20
5.3. Relatie tussen watervogels rondom IJburg en de mosselbanken	22
5.4. Vergelijking met eerdere seizoenen	22
6. Voorlopige conclusies in relatie tot de onderzoeksvragen	25
Literatuur	26
Bijlagen	27
Bijlage 1: Bezoekdata- en tijden in 2018/19	27
Bijlage 2: Waarnemingen van foeragerende duikeenden (prioritaire soorten) boven de mosselbanken (telgebied 1 en 2) en rondom IJburg in 2018/19.	28
Bijlage 3. Resultaten dagtellingen van watervogels rondom IJburg in 2018/19	36

1. Inleiding

De gemeente Amsterdam wenst inzicht in de verspreiding en aantalsontwikkeling van aan het water gebonden overwinterende Natura 2000-vogelsoorten rondom IJburg, en meer in het bijzonder in het ecologische gebruik van een aantal kunstmatige mosselbanken door foeragerende duikeenden. De gegevens zijn gewenst binnen een Nb-wetvergunning voor het project IJburg 2^e fase, waarin is opgenomen dat een monitoringsplan wordt uitgevoerd. De monitoring is gestart in de winter van 2014/15. In deze rapportage worden voor alle relevante soorten, dat wil zeggen de ISD-soorten (soorten waar instandhoudingdoelstellingen voor zijn opgenomen in het aanwijzingsbesluit) de aantallen en verspreiding in 2018/19 gepresenteerd, op basis van speciaal hiervoor uitgevoerde vogeltellingen. Tevens wordt ingezoomd op het ecologische gebruik van de kunstmatige mosselbanken door foeragerende duikeenden. Een effectbeoordeling valt buiten het kader van

dit rapport. Voor de resultaten uit eerdere seizoenen sinds 2014/15 wordt verwezen naar Klaassen 2015, 2016 en Slaterus 2017, 2018.

Bij de totstandkoming van dit rapport en de uitvoering van het veldwerk dat daaraan ten grondslag lag, waren verschillende personen betrokken. Het project wordt vanuit de Gemeente Amsterdam begeleid door Maurice Backerra, Sjoerd-Dirk Fiaschi-van der Est en Hans Monen (Ingenieursbureau Gemeente Amsterdam). Laatstgenoemde twee voorzagen een conceptversie van dit rapport van commentaar. Namens Sovon leverden de volgende personen bijdragen. Het veldwerk werd uitgevoerd door Roy Slaterus, die ook de rapportage opstelde. Julia Stahl verzorgde de inhoudelijke ondersteuning van dit project. Jeroen Nienhuis hielp bij het maken van het kaartmateriaal en de analyse. John van Betteray nam de lay-out van het rapport voor zijn rekening.

2. Kader

2.1. Achtergrond

Ten behoeve van de aanleg en ingebruikname van IJburg 2e fase is in 2008 door het bevoegd gezag van de provincie Noord-Holland een vergunning verleend in het kader van de Natuurbeschermingswet (Nbw). Onderdeel van de vergunning is de eis dat het effect van het afdekken van natuurlijke driehoekmosselbanken tijdig en naar rato gemitigeerd dient te worden door de aanleg van kunstmatige mosselbanken die de ecologische functie van de natuurlijke banken vervangen. Als eerste stap is een dergelijke kunstmatige mosselbank à 25 ha ter hoogte van Bert Haanstrakade gefaciliteerd. Vanwege de hoge opbrengst aan mossels mag van de provincie op dit moment volstaan worden met het huidige oppervlak aan kunstmatige mosselbanken, totdat blijkt dat deze onvoldoende duurzaam ecologisch functioneren in relatie tot de bestaande mosselbanken die verdwijnen door de landaanwinning. Als aanvullende afspraak geldt dat naast het biovolume aan mosselen ook het ecologische gebruik van de mosselbanken door de kwalificerende doelsoorten vogels dient te worden aangetoond. De informatiebehoefte rondom de op mosselen foeragerende watervogels is aanleiding voor onderhavig onderzoek en rapportage.

Vanuit een ander kader (beoordeling van effecten van recreatie) bestaat de wens om boten te monitoren. In een separate notitie (Sovon-rapport 2019/73) wordt daar verslag van gedaan.

Van de voor Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer kwalificerende vogelsoorten zijn er vijf die op bodemfauna foerageren: Kuifeend, Topper, Tafeleend, Brilduiker en Meerkoet. Deze soorten duiken naar de bodem om voedsel te bemachtigen.

Kuifeend en Topper zijn hiervan de meest uitgesproken mosseleeters, maar ook Tafeleend, Brilduiker en Meerkoet foerageren in het winterhalfjaar veelvuldig op mossels. Omdat deze vogelsoorten vooral (of vaak) 's nachts foerageren (m.u.v. Brilduiker) leidt de vraagstelling tot de wenselijkheid van het uitvoeren van twee soorten waarnemingen: nachtelijke waarnemingen van foeragerende watervogels op mosselbanken en tellingen overdag van foeragerende en rustende watervogels in een bredere omgeving.

2.2. Vraagstelling

Specifiek voor het gebruik van de kunstmatige mosselbanken dienen de volgende vragen te worden beantwoord:

- Welke soorten duikeenden foerageren op de mosselbanken?
- Wat zijn de aantallen foeragerende duikeenden op de mosselbanken?
- Wat is de frequentie van het gebruik van de mosselbanken door de duikeenden (foerageren ze zelden/nooit, soms, of geregeld/vaak op de mosselbanken) en zijn er verschillen tussen de kunstmatige en natuurlijke mosselbanken?

Wat betreft de watervogelpopulatie in een ruimere omgeving gaat het om de volgende vragen:

- Welke soorten watervogels verblijven er in het gebied rond IJburg?
- Hoeveel watervogels verblijven er in het gebied rond IJburg?
- Waar bevinden zich de dagrustplaatsen in het gebied rond IJburg (t.o.v. de voedselbronnen)?

3. Gebied

Voor de monitoring is uitgegaan van de bij Sovon reeds aanwezige begrenzing. Speciaal voor dit onderzoek is de gebiedsindeling verder verfijnd naar een kleiner schaalniveau, met name rond de mosselbanken. De telgebiedsgrenzen zoals die zijn gebruikt zijn weergegeven in figuur 1. Voor de monitoringlocaties wordt onderscheid gemaakt in de mosselbanken en de dagrustplaatsen (wateren in wijde omgeving van IJburg). De kunstmatige mosselbanken zijn aangelegd binnen de gebiedsbegrenzing van telgebied 1 en 2. De monitoring van de dagrustplaatsen in de omgeving is gericht op een inschatting van de

regionaal aanwezige foeragerende watervogelpopulatie. Hierbij moet worden opgemerkt dat de situatie rondom Centrumeiland (telgebieden 2, 3, 4, 20, 21 en 22) gedurende het seizoen 2018/19 aanzienlijk veranderde door landaanwinning; figuur 2 illustreert dat aan de hand van een recente luchtfoto.

Voor een beter begrip van de ligging van het onderzoeksgebied ten opzichte van het Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer is tevens een kaart van het Natura 2000-gebied opgenomen (figuur 2).

Figuur 1. Onderzoekgebied omgeving IJburg, met telgebiedsindeling.

Figuur 2. Begrenzing van Natura 2000-gebied Markermeer/IJmeer in de regio rond IJburg.

4. Methode

De werkwijze van de monitoring volgt de uitgangspunten zoals die zijn vastgelegd in het speciaal hiervoor opgestelde monitoringsplan (Backerra & Zwart 2014, evenals Klaassen & Schekkerman 2012). Uitgangspunten van het monitoringplan zijn:

- 1) De monitoring dient plaats te vinden in de periode dat de in het IJmeer van mosselen afhankelijke vogelsoorten in relevante aantallen voorkomen. Deze periode betreft de acht maanden van september t/m april. Binnen deze periode zijn de maanden oktober t/m februari het belangrijkste; dit zijn de maanden met de hoogste aantallen van de prioritaire soorten.
- 2) De opzet van de monitoring dient aan te sluiten op de vereisten vanuit vigerende wettelijke en juridische kaders. Om deze reden is het monitoringsplan zo opgesteld dat de monitoring gedurende lange tijd op uniforme wijze (na 100% realisatie IJburg 2e fase + 5 jaar; vooralsnog 20 jaar verondersteld) uitgevoerd kan worden. Deze uniforme wijze en lange duur borgen de kwaliteit van de te verzamelen gegevens en vergroten de mogelijkheid tot het doen van wetenschappelijk en juridisch verantwoorde uitspraken.

Om de monitoring voor lange tijd te continueren is het belangrijk dat de telmethodiek gestandaardiseerd is en de uitvoering door professionele en ervaren tellers gebeurt. In dit hoofdstuk worden de belangrijkste punten toegelicht.

4.1. Soorten

De focus van de monitoring voor het aantonen van foerageergedrag op de (kunstmatige) mosselbanken rondom IJburg is gericht op vijf soorten, in het monitoringplan benoemd als *prioritaire soorten* (op mosselbanken foeragerende watervogels). Dit zijn de voor het Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer kwalificerende en op bodemfauna foeragerende vogelsoorten Kuifeend, Topper, Tafeleend, Brilduiker en Meerkoet (tabel 1). Deze soorten duiken onder water naar de bodem om voedsel te bemachtigen. Alle overige aan de te monitoren wateren gebonden soorten (niet op mosselbanken foeragerende watervogels) worden in het monitoringsplan gezien als *secundaire soorten*. Dit zijn alle overige watervogels, zoals beschreven in de Sovon-handleiding voor watervogeltellingen (Hornman *et al.* 2012). Gegevens van de secundaire soorten worden meegenomen in de monitoring omwille van het verkrijgen van een

Tabel 1. ISD-soorten voor Markermeer/IJmeer met functie broeden (B), foerageren (F) en/of slapen (S). Prioritaire soorten zijn diukeenden die op bodemfauna foerageren.

Soort	Functie	Prioritaire soort
Aalscholver	B,F,S	
Brandgans	F,S	
Brilduiker	F	x
Dwergmeeuw	F	
Fuut	F	
Grauwe Gans	F,S	
Grote Zaagbek	F	
Krakeend	F	
Krooneend	F	
Kuifeend	F	x
Lepelaar	F	
Meerkoet	F	x
Nonnetje	F	
Slobeend	F	
Smient	S	
Tafeleend	F	x
Topper	F	x
Visdief	B	
Zwarte Stern	F,S	

totaalbeeld van de winterpopulatie van watervogels op de wateren rondom IJburg. Absolute aantallen en soortendiversiteit binnen de wateren rondom IJburg kunnen zo naar verhouding worden beoordeeld. De gegevens zijn daarmee tevens vergelijkbaar met regionale en/of landelijke trends.

4.2. Werkwijze

Alle pleisterende watervogels zijn in het winterhalfjaar één keer per maand vanaf het land geteld conform de landelijk gangbare methode van watervogeltellingen (Hornman *et al.*, 2012). De 's nachts te tellen kunstmatige mosselbanken liggen vlak voor de Bert Haanstrakade en het Centrumeiland en zijn met een nachtzichtkijker geobserveerd (maar zie tevens 5.1.1.). Vervoer tussen de diverse waarneempunten vond plaats per auto en vouwfiets. Vanaf de waarneempunten werden de vogels geteld per gebiedsdeel.

De telmomenten sloten aan bij de landelijke telweekeinden en vonden over het algemeen op maandagen plaats. Bij slechte weersomstandigheden werd een moment later in de week gekozen. Dagtelingen vonden plaats vanaf een uur na zonsopkomst tot uiterlijk een uur voor zonsondergang (midden in de

winter wanneer de dagen kort zijn). De nachttellingen bij de mosselbanken werden op dezelfde teldag gestart vanaf ongeveer anderhalf uur na zonsondergang. Deze telgebieden (nr. 1 en 2) zijn dus steeds tweemaal geteld: eenmaal overdag en eenmaal 's avonds.

Aanvullend zijn extra observaties uitgevoerd om meer zicht te krijgen op de relatie tussen de rustplekken overdag en foerageerbieden 's nachts. Deze aanvullende observaties werden halverwege het eerste telseizoen in 2014/15 geïntroduceerd na een tussentijdse evaluatie. Doel was om in grote lijnen antwoord te krijgen op de vraag waar de belangrijkste groepen duikeenden foerageren. Hiervoor is telkens na afloop van de dagtellingen een groep rustende duikeenden opgezocht en werd geregistreerd waar werd gefoerageerd dan wel in welke richting werd vertrokken. Tevens zijn de nachtobservaties bij de twee kunstmatige banken uitgebreid met een locatie met natuurlijke mosselbanken (telgebied 19, zie 5.1.1.).

Er werd onderscheid gemaakt in soort, kleed/sekse (indien relevant voor determinatie), aantal en (foerageer)gedrag. Foerageergedrag werd apart genoteerd, uitsluitend bij de prioritaire soorten op de mosselbanken, zowel overdag als 's nachts. Waarnemingen werden digitaal opgeslagen in de speciaal voor (water)vogeltellingen ontwikkelde website van Sovon, die is aangesloten op de Nationale Databank Flora en Fauna (NDDFF). Bezoekdatums en -tijden zijn opgenomen in bijlage 1.

Optische apparatuur

Voor de dagtellingen is een verrekijker (vergrotingsfactor 10) en telescoop (vergrotingsfactor 20-60) gebruikt. Voor de nachttellingen is een nachtzichtkijker (vergrotingsfactor 5,6) met lichtversterker gebruikt. Sovon beschikt over een Zeiss nachtkijker met restlichtversterker: Victory NV 5.6x62 T* Night Vision Device (generatie 2+). Afhankelijk van de omstandigheden waren met deze nachtzichtkijker

observaties tot een afstand van ca. 400 meter mogelijk. Dit is ruim voldoende voor het overzien van de locaties 1 en 2 en de natuurlijke mosselbank.

4.3. Weersomstandigheden

Het weer speelt op verschillende manieren een rol bij het verrichten van vogeltellingen. Enerzijds is er variatie in de aanwezigheid en talrijkheid van vogelsoorten afhankelijk van de weersomstandigheden (denk aan verschillen tussen zachte en strenge winters) en anderzijds kunnen ongunstige weersomstandigheden zoals mist, regen en harde wind het veldwerk bemoeilijken. In deze paragraaf wordt daarom een beeld geschetst van de weersomstandigheden in de winter van 2018/19. Het is samengesteld aan de hand van informatie op knmi.nl. Eerst wordt een globale beschrijving gegeven en daarna volgt een meer gedetailleerde beschrijving per maand; alle maanden van het watervogeltelseizoen (september-april) worden behandeld. In tabel 2 worden enkele belangrijke weersvariabelen samengevat.

Algemene karakteristiek

De winter was over het geheel genomen zacht met in De Bilt een gemiddelde temperatuur van 5,2 °C tegen 3,4 °C normaal. Deze hoge waarde kwam voornamelijk voor rekening van de maanden december en februari; beide waren goed voor een gemiddelde temperatuur van 6,1 °C in De Bilt. Ze toonden wel een heel verschillend weerbeeld. In december was het zacht bij een wisselvallig weertype, terwijl de zachte tweede helft van februari vooral het gevolg was van een zonnig en droog weerbeeld. In totaal werden in De Bilt 28 vorstdagen (minimumtemperatuur lager dan 0,0 °C) geregistreerd, tegen een langjarig gemiddelde van 38. Ook telde De Bilt twee ijsdagen (maximumtemperatuur lager dan 0,0 °C), vijf minder dan normaal. Van winterse omstandigheden, met sneeuw en ijs, was weinig sprake.

Tabel 2. Enkele weersvariabelen (gemiddelde temperatuur, aantal zonuren en neerslaghoeveelheid) voor de periode september 2018 tot april 2019, op basis van gegevens van het KNMI, station De Bilt. Ref staat voor langjarig gemiddelde 1981-2010.

Maand	Temperatuur (°C)		Zonuren		Neerslag (mm)	
	2018/19	Ref	2018/19	Ref	2018/19	Ref
September	14,7	14,5	193	143	52	78
Oktober	11,9	10,7	174	113	41	83
November	6,8	6,7	97	63	26	82
December	6,1	3,7	52	49	89	80
Januari	3,5	3,1	57	62	56	73
Februari	6,1	3,3	139	85	45	55
Maart	8,0	6,2	129	125	94	68
April	10,9	9,2	241	178	27	44

September 2018

Met een gemiddelde temperatuur van 14,7°C tegen een langjarig gemiddelde van 14,5°C was september iets warmer dan normaal. In De Bilt werden in totaal 16 warme dagen geregistreerd (maximumtemperatuur 20,0°C of hoger), tegen 10 normaal. Met landelijk gemiddeld een hoeveelheid neerslag van 52 mm tegen 78 mm normaal was het vrij droog. Tevens was het zeer zonnig (gemiddeld over het land 193 uur zon tegen 143 uur normaal), vooral halverwege en aan het einde van de maand.

De maand begon rustig met een hogedrukgebied boven onze omgeving en maximumtemperaturen rond of boven de 20 graden. Vanaf 5 september trok een lagedrukgebied noordwaarts en veroorzaakte grote neerslaghoeveelheden in met name het westen van het land. Daarna keerde vanaf 8 september het rustige weer terug en passeerde slechts een enkele storing. Op 18 september liep in een zuidelijke stroming voor een koufront uit de temperatuur in Maastricht op tot de tropische waarde van 30,0°C, de hoogste temperatuur deze maand. Op Terschelling bleef de maximumtemperatuur die dag steken op 20,5°C, bijna 10 graden lager. Vanaf 21 september werd het wisselvalliger. Die dag trok een lagedrukgebied oostwaarts en bracht langs de kust veel wind. Op 23 september veroorzaakte een lagedrukgebied dat ten zuiden van ons langstrok langdurige regen in een groot deel van het land. De temperatuur kwam die dag in De Bilt niet boven 10,9°C. De laatste week werd gekenmerkt door rustig en zonnig weer, maar door de overheersende noordelijke wind was het de meeste dagen fris. Ook 's nachts daalde de temperatuur flink. Op 29 september kwam het voor het eerst na de zomer tot vorst met in Twente -0,8°C. Een dag later kwam het ook in De Bilt heel even onder het vriespunt en daarmee was het de eerste officiële vorst dag van deze herfst.

Oktober 2018

Oktober was een zachte maand met in De Bilt een gemiddelde temperatuur van 11,9°C tegen 10,7°C normaal. De eerste dagen van de maand was er sprake van wisselvallig weer met temperaturen die iets onder normaal lagen. Al snel werden echter hogedrukgebieden bepalend voor het weer. Neerslag viel er niet of nauwelijks en er was veel ruimte voor de zon. 5 en 6 oktober waren in een groot deel van het land warme dagen. Aan de westflank van een hogedrukgebied boven Oost-Europa kwam op de 9e boven onze omgeving een zuidstroming tot stand. Er volgde een langdurig tijdvak met droog, vaak zonnig weer waarbij de temperatuur zeer hoog was voor de tijd van het jaar. In het zuidoosten waren er negen warme dagen op rij. Van 12 tot en met 17 oktober was het er zelfs zomers warm (maximumtemperatuur 25,0°C of hoger). In De Bilt werd het op 13

oktober 26,3°C; zo hoog was daar de temperatuur zo laat in het jaar in ruim een eeuw nog niet geweest. De landelijk hoogste temperatuur op deze dag was 28,1°C in Ell. Vanaf de 18e kwam het zwaartepunt van de hogedrukgebied ten westen van ons land te liggen. De stroming kreeg een noordelijke component, waardoor de temperatuur geleidelijk daalde. Met gemiddeld over het land 41 mm regen tegen 83 mm normaal was oktober een droge maand. Het natst was het in de westelijke provincies met plaatselijk ca. 70 mm. In het zuidoosten werd her en der niet meer dan 20 mm gemeten. Lange tijd zag het er naar uit dat oktober uitzonderlijk droog zou eindigen. Tot en met de 25e was landelijk gemiddeld slechts 10 mm gevallen. Hiermee hield de opvallende droogte aan die zich sinds de lente manifesteerde in ons land en omliggende landen. Daarna werd het wisselvallig met geregeld buien.

November 2018

Met een gemiddelde temperatuur van 6,8°C was november iets zachter dan het langjarig gemiddelde van 6,7°C. Het was daarmee de achtste maand op rij die warmer verliep dan normaal. Vanaf 6 november kwam het land onder invloed van een lagedrukgebied. In een zuidelijke stroming liep de temperatuur in Westdorpe die dag op tot 20,4°C, de hoogste temperatuur deze maand. In De Bilt werd het toen 19,0°C. Van 10 tot en met 12 november trokken diverse storingen over het land en was het zeer zacht, nat en overwegend bewolkt. Vanaf de 13e wonnen hogedrukgebieden weer terrein en nam de temperatuur flink af tot ruim onder normaal. In combinatie met een straffe wind voelde het regelmatig guur aan. Op 24 november werd het in Leeuwarden -5,6°C, de laagste temperatuur deze maand. Vanaf de 28e werd het opnieuw wisselvallig en nam de temperatuur toe naar waarden ruim boven normaal. Met gemiddeld over het land 26 mm neerslag tegen een langjarig gemiddelde van 82 mm was de maand zeer droog. Daarmee was het de zevende maand op rij die landelijk gezien droger verliep dan gemiddeld. Met gemiddeld over het land 97 uren zonneschijn tegen een langjarig gemiddelde van 63 uur was het zeer zonnig.

December 2018

Met een gemiddelde temperatuur van 6,1°C in De Bilt was december een zeer zachte maand. Normaal is 3,7°C. De eerste 10 dagen was de stroming westelijk en was het wisselvallig met temperaturen die meestal ruim boven het langjarig gemiddelde lagen. De hoogste temperatuur van 14,5°C werd op 2 december in Westdorpe gemeten. Hierna kwamen we onder invloed van een hogedrukgebied boven Scandinavië en werd het droog en koud met 's nachts lichte vorst en overdag geleidelijk lagere tempera-

turen. Op 15 december lagen de maxima iets boven nul. Van 16 tot en met 23 december was de stroming zuidwestelijk en was het wisselvallig, nat en zacht. Daarna kwamen we onder invloed van hogedrukgebieden boven West-Europa. Het noorden bleef meestal onder invloed van zee. Daar bleef het aan de zachte kant. In het zuiden, waar de continentale invloed overheerste, vroom het 's nachts licht. De laagste temperatuur bedroeg $-4,1$ °C en werd op 28 december in Gilze-Rijen gemeten. Er werden in De Bilt in totaal acht vorstdagen geteld; normaal zijn dat er 13. IJsdagen kwamen niet voor.

Met gemiddeld over het land 89 mm neerslag tegen een langjarig gemiddelde van 80 mm was december aan de natte kant. De neerslag was grillig over het land verdeeld. De natste plaatsen lagen in Friesland. Daar viel plaatselijk ongeveer 135 mm. Het droogst was het in het zuidwesten; op de Zuid-Hollandse eilanden viel plaatselijk niet meer dan ca. 65 mm. Sneeuw viel er alleen in de late avond van 15 december en de nacht en ochtend van 16 december.

Januari 2019

Met in De Bilt een gemiddelde temperatuur van $3,5$ °C was januari vrij zacht. Het langjarige gemiddelde bedraagt $3,1$ °C. Het nieuwe jaar ging somber en zacht van start onder regie van een hogedrukgebied nabij de Britse Eilanden. De temperatuur lag twee tot vijf graden boven normaal en de hoeveelheid neerslag bleef beperkt. De landelijk hoogste temperatuur werd op 7 januari in Rotterdam gemeten: $10,3$ °C. Vanaf 10 januari kregen lagedrukgebieden meer invloed. Het werd wisselvallig met regelmatig regen, maar het bleef wel zacht. Op de 18^e stabiliseerde het weer onder invloed van een hogedrukgebied. Er was ruimte voor de zon en een aantal dagen bleef het droog. Tijdens de nachten vroom het licht tot matig, overdag steeg de temperatuur tot enkele graden boven het vriespunt. Van 22 tot en met 24 januari kwam de temperatuur lokaal het gehele etmaal niet meer boven het vriespunt. De landelijk laagste temperatuur deze maand was $-10,2$ °C, gemeten op 21 januari in Deelen en op 23 januari in Hoogeveen. In De Bilt werden in totaal 11 vorstdagen geregistreerd, tegen 13 normaal en twee ijsdagen, tegen drie normaal.

Met gemiddeld over het land 56 mm tegen normaal 73 mm was januari aan de droge kant. De neerslag-sommen waren grillig verdeeld. Het droogst was het in het noordwesten van het land met lokaal niet meer dan 45 mm. Op 22 januari viel er in een groot deel van het land enkele centimeters sneeuw. Op 25 januari werd de koude lucht uit het land verdreven.

Februari 2019

Met een gemiddelde temperatuur in De Bilt van $6,1$ °C eindigde februari op de negende plaats in de

rij van zachtste februari maanden sinds 1901. De normale temperatuur is $3,3$ °C. De maand begon winters met in de ochtend van 1 februari in een groot deel van het land enkele centimeters sneeuw. Op 2 februari viel er vooral in het noordoosten nog wat winterse neerslag maar smolt de sneeuw uiteindelijk overal weg. Vanaf 4 februari kwam het weer in onze omgeving geleidelijk meer onder invloed van depressies boven de Atlantische Oceaan en werd er geleidelijk zachtere lucht aangevoerd. Dit was ook het begin van een vrij natte wisselvallige periode tot en met 10 februari. Daarna stabiliseerde het weer onder invloed van een hogedrukgebied boven onze omgeving en brak er een periode aan van zonnig en droog weer, waarbij het overdag geleidelijk zachter werd en in de nachten juist kouder. Vanaf 14 februari stegen de maximumtemperaturen tot ruim boven de 10 graden, lokaal zelfs boven de 15 graden, terwijl het landinwaarts in de nacht vaak licht vroom. Van 18 tot en met 22 februari passeerden er enkele zwakke fronten waardoor het overwegend bewolkt bleef en er plaatselijk 1-2 mm regen viel. Vanaf de 23^e brak er opnieuw een droge en zonnige periode aan die zou duren tot de laatste dag van de maand. Het verschil tussen de nacht- en dagtemperatuur was, met soms meer dan 20 graden verschil, uitzonderlijk groot en de middagtemperaturen lagen vanaf 23 februari op de meeste plaatsen ruim boven de 10 °C en vanaf de 25^e landinwaarts op veel plaatsen zelfs (ruim) boven de 15 °C. In De Bilt werd op de 25^e met $18,3$ °C het record van zowel de hoogste februari- als winter-temperatuur verbroken met een hele graad verschil. De volgende dag werd dit record alweer verbroken en steeg het kwik tot $18,9$ °C. In Arcen werd op 27 februari met maar liefst $20,5$ °C de hoogste temperatuur bereikt.

Februari verliep vrij droog met 45 mm gemiddeld over het land tegen 55 mm normaal. Vrijwel alle neerslag viel in de eerste 10 dagen van de maand, waarbij met 70 tot ruim 80 mm de meeste neerslag viel in een strook over Zuid-Holland, Utrecht en Gelderland. In het uiterste noorden was het met 30-40 mm duidelijk droger. Vanaf 11 februari was het overwegend zonnig met veel wolkeloze dagen, waardoor februari met een landelijk gemiddelde van 139 zonuren tegen 85 normaal als zeer zonnig in de boeken zal gaan.

Maart 2019

Met een gemiddelde temperatuur van $8,0$ °C tegen normaal $6,2$ °C was maart zeer zacht. De maand kende een duidelijke tweedeling. De eerste 18 dagen was het onstuimig met regelmatig veel wind en neerslag. Een westelijke stroming zorgde voor aanvoer van de ene na de andere depressie vanaf de oceaan. De temperatuur bleef hierbij op de meeste dagen boven normaal. Vanaf de 19^e kregen hogedrukgebieden

boven onze omgeving echter de overhand. Het werd rustig weer, met slechts af en toe een zwakke storing. In heldere nachten kwam de temperatuur een enkele keer onder het vriespunt, maar verder bleven de temperaturen over het algemeen boven normaal. In De Bilt kwam de temperatuur op drie dagen onder het vriespunt; normaal telt maart acht vorstdagen. Het zachtst werd het op 22 maart in Eindhoven: 19,8 °C.

Maart verliep nat met gemiddeld over het land 94 mm neerslag tegen normaal 68 mm. Bijna alle neerslag viel de eerste 18 dagen van de maand. Op 7 maart viel landelijk gemiddeld bijna 14 mm, in het midden van het land zelfs 20-25 mm. Ook 10 en 11 maart was het zeer nat, met in het noorden van het land 25-30 mm neerslag. Op 10 maart kwam het voor het eerst in ruim een jaar tot storm, met in Zeeland enige tijd windkracht negen.

April 2019

Met een gemiddelde temperatuur van 10,9 °C in De Bilt tegen een langjarig gemiddelde van 9,2 °C was april zeer zacht. De maand werd gekenmerkt door een sterk wisselend weerbeeld, waarbij enkele koude dagen met (winterse) buien werden afgewisseld door zonnige perioden met warme dagen. Vanaf 9 april werd de stroming noordoostelijk en werd er geleidelijk koudere lucht aangevoerd. Het koudst was het in

de periode van 11 tot en met 14 april, met in de nachten landinwaarts op veel plaatsen lichte vorst. In De Bilt kwam het tot twee vorstdagen, tegen vier normaal. Op de 13^e vielen er lokaal winterse buien, met vooral in het noorden en oosten ook (natte) sneeuw. Halverwege de maand werd de stroming meer zuid-oostelijk. Dit was het begin van een lange periode met overwegend droog, zonnig en warm weer. Van 18 tot 24 april lagen de maximumtemperaturen bijna overal dagelijks boven de 20 °C en waren er vooral in het zuiden elke dag weerstations die een zomerse dag registreerden. In De Bilt kwam het met 24,8 °C op 22 april en 24,9 °C op 24 april twee keer net niet tot een zomerse dag, hetgeen normaal is voor april. De Bilt telde uiteindelijk negen warme dagen, tegen drie normaal. De warmte werd op 24 april verdreven door een koufront met zware onweersbuien in het oosten en noordoosten.

Met een totaal van 27 mm gemiddeld over het land tegen 44 mm normaal, was april uiteindelijk vrij droog. Door het buiige karakter van de neerslag waren de regionale verschillen wel groot; de hoeveelheden liepen uiteen van 15-25 mm in het IJsselmeergebied tot 30-45 mm in delen van het westen en noorden. April was verder een zeer zonnige maand met gemiddeld over het land 241 uur zon, tegen 179 uur normaal.

5. Resultaten

5.1. Soorten en aantallen

In deze paragraaf worden de resultaten gepresenteerd, opgesplitst in de vijf prioritaire soorten op de mosselbanken en de overige watervogels rondom IJburg, conform de uitsplitsing van de vraagstellingen. De aantallen per deelgebied zijn opgenomen in bijlage 3.

5.1.1. Soorten en aantallen duikeenden op de mosselbanken

In 2018/19 zijn nachtelijke tellingen uitgevoerd in telgebieden 1, 2 en 19. In de eerstgenoemde twee gebieden betrof het kunstmatige mosselbanken. De

situatie in telgebied 1 was vergelijkbaar met die in de eerdere telseizoenen. Aan de rand van telgebied 2 en dichtbij de mosselbank werden echter werkzaamheden uitgevoerd die leidden tot de ontwikkeling van een nieuw stuk land op aldaar. Het is dan ook niet verwonderlijk dat er in 2018/19 geen duikeenden meer op deze locatie zijn waargenomen. Vanwege dezelfde werkzaamheden is dit seizoen in plaats van telgebied 21 gekozen voor telgebied 19 als plek met een natuurlijke mosselbank. In tabellen 3 en 4 zijn de aantallen opgenomen van de vijf prioritaire soorten tijdens de nachtelijke tellingen in de telgebieden 1 en 19. Net als in eerder jaren werden Topper en Brilduiker niet aangetroffen.

Tabel 3. Soorten en aantallen in telgebied 1 (kunstmatige mosselbank) tijdens nachtelijke tellingen in september 2018 - april 2019.

Nr	Soort	sep	okt	nov	dec	jan	feb	mrt	apr
1980	Tafeleend	0	3	0	2	2	5	0	0
2030	Kuifeend	0	3	0	11	7	12	2	0
2040	Topper	0	0	0	0	0	0	0	0
2180	Brilduiker	0	0	0	0	0	0	0	0
4290	Meerkoet	0	0	0	60	0	70	0	0

Tabel 4. Soorten en aantallen in telgebied 19 (natuurlijke mosselbank) tijdens nachtelijke tellingen in september 2018 - april 2019.

Nr	Soort	sep	okt	nov	dec	jan	feb	mrt	apr
1980	Tafeleend	0	0	0	0	0	0	0	0
2030	Kuifeend	0	0	0	0	0	2	2	0
2040	Topper	0	0	0	0	0	0	0	0
2180	Brilduiker	0	0	0	0	0	0	0	0
4290	Meerkoet	0	35	0	0	0	11	16	10

In tabellen 5-7 zijn de aantallen opgenomen van de vijf prioritaire soorten tijdens de tellingen overdag in de telgebieden 1, 2 en 19. Er zijn vier soorten tij-

dens deze tellingen aangetroffen, te weten Tafeleend, Kuifeend, Brilduiker en Meerkoet. Topper werd niet aangetroffen.

Tabel 5. Soorten en aantallen in telgebied 1 (kunstmatige mosselbank) tijdens tellingen overdag in september 2018 - april 2019.

Nr	Soort	sep	okt	nov	dec	jan	feb	mrt	apr
1980	Tafeleend	0	0	0	2	2	7	0	0
2030	Kuifeend	0	3	0	8	7	6	4	0
2040	Topper	0	0	0	0	0	0	0	0
2180	Brilduiker	0	0	0	1	2	1	0	0
4290	Meerkoet	15	140	7	255	265	73	38	15

Tabel 6. Soorten en aantallen in telgebied 2 (kunstmatige mosselbank) tijdens tellingen overdag in september 2018 - april 2019; opgemerkt moet worden dat hier grootschalige werkzaamheden plaatsvonden gedurende het gehele seizoen.

Nr	Soort	sep	okt	nov	dec	jan	feb	mrt	apr
1980	Tafeleend	0	0	0	0	0	0	0	0
2030	Kuifeend	0	0	0	0	0	0	0	0
2040	Topper	0	0	0	0	0	0	0	0
2180	Brilduiker	0	0	0	0	0	0	0	0
4290	Meerkoet	2	0	0	0	0	0	0	0

Tabel 7. Soorten en aantallen in telgebied 19 (natuurlijke mosselbank) tijdens tellingen overdag in september 2018 - april 2019.

Nr	Soort	sep	okt	nov	dec	jan	feb	mrt	apr
1980	Tafeleend	0	3	0	0	0	0	0	0
2030	Kuifeend	0	13	0	0	0	0	0	0
2040	Topper	0	0	0	0	0	0	0	0
2180	Brilduiker	0	0	1	3	5	0	0	0
4290	Meerkoet	0	550	710	230	280	172	39	49

5.1.2. Foerageergedrag van duikeenden op de mosselbanken

Tijdens de nachtelijke tellingen was van alle aangetroffen Tafeleenden en Kuifeenden zichtbaar dat ze foerageerden, dat wil zeggen dat ze regelmatig onder water doken. Van de waargenomen Meerkoeten werd niet vastgesteld dat ze doken.

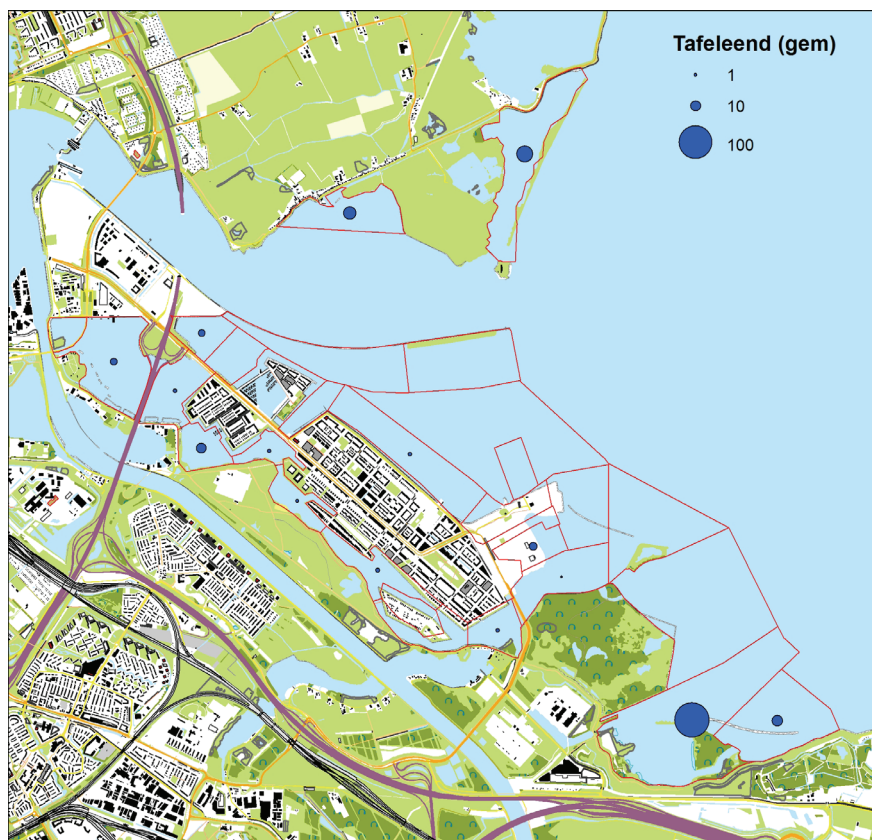
Overdag werd door de Kuifeenden en Tafeleenden ook wel gefoerageerd maar in veel gevallen ook gerust. Meerkoeten foerageerden overdag veelvuldig en dan in elk geval deels op wieren. Mosselen werden waarschijnlijk ook opgedoken, maar vaak was het lastig om daar zekerheid over te verkrijgen. Brilduikers foerageerden overdag (nachtelijk foerageren onbekend, want niet aanwezig). Details over het aandeel foeragerende duikeenden per soort staan in bijlage 2. Hierbij is ook het foerageergedrag in de overige telgebieden zichtbaar gemaakt. Over het algemeen kwam het beeld van het foerageergedrag overeen met dat in de voorgaande telseizoenen.

5.1.3. Soorten en aantallen van watervogels rondom IJburg

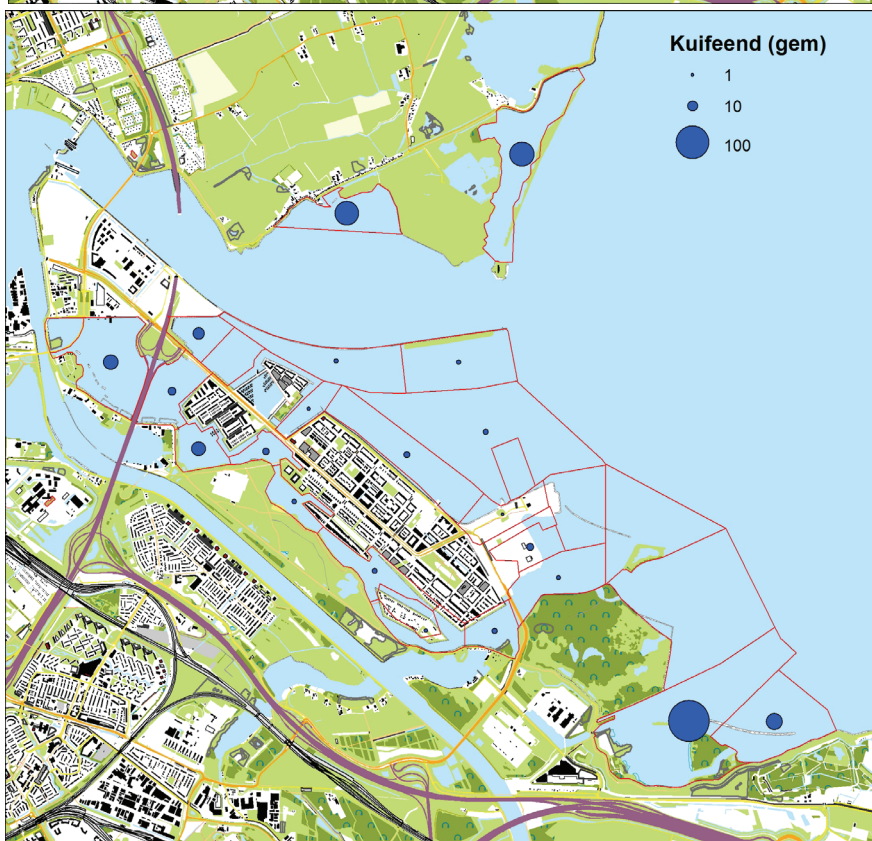
In tabel 8 zijn de soorten en aantallen opgenomen van de watervogels rondom IJburg tijdens de maandelijkse dagtellingen in de telgebieden 1 t/m 27. Bij elkaar opgeteld bedroeg het 65.886 vogels (ongeveer 9% minder dan in de voorgaande twee seizoenen). Vooral Meerkoet was iets minder talrijk. Lokaal waren verschillen in aantallen en soortensamenstelling zichtbaar op plekken met werkzaamheden, zoals in telgebieden 2, 3, 4, 20 en 21 maar ook in telgebied 8. Van de te tellen soorten zijn er in totaal 52 waargenomen (drie minder dan vorig seizoen), waaronder ook enkele schaarse en zeldzame soorten. Tot de algemeenste soorten behoren Meerkoet (met een gemiddelde per maand van 4072), Fuut (588), Zilvermeeuw (399), Kokmeeuw (398), Kuifeend (375), Wilde Eend (300) en Kleine Mantelmeeuw (233). Schaarse soorten voor de regio waren onder meer Reuzenster (2 in september), Geoorde Fuut (1 in oktober) en Kuifduiker (1 in januari). Vermeldenswaardig zijn verder forse aantallen Krooneenden, zoals 65 in oktober en 59 in maart. De totale aantallen per maand per gebied zijn opgenomen in bijlage 3. Van de prioritaire soorten is tevens de verspreiding (overdag) zichtbaar gemaakt in figuur 3 t/m 7.

Tabel 8. Soorten en aantallen tijdens maandelijkse tellingen overdag rondom IJburg in september 2018 - april 2019. Prioritaire soorten zijn vetgedrukt.

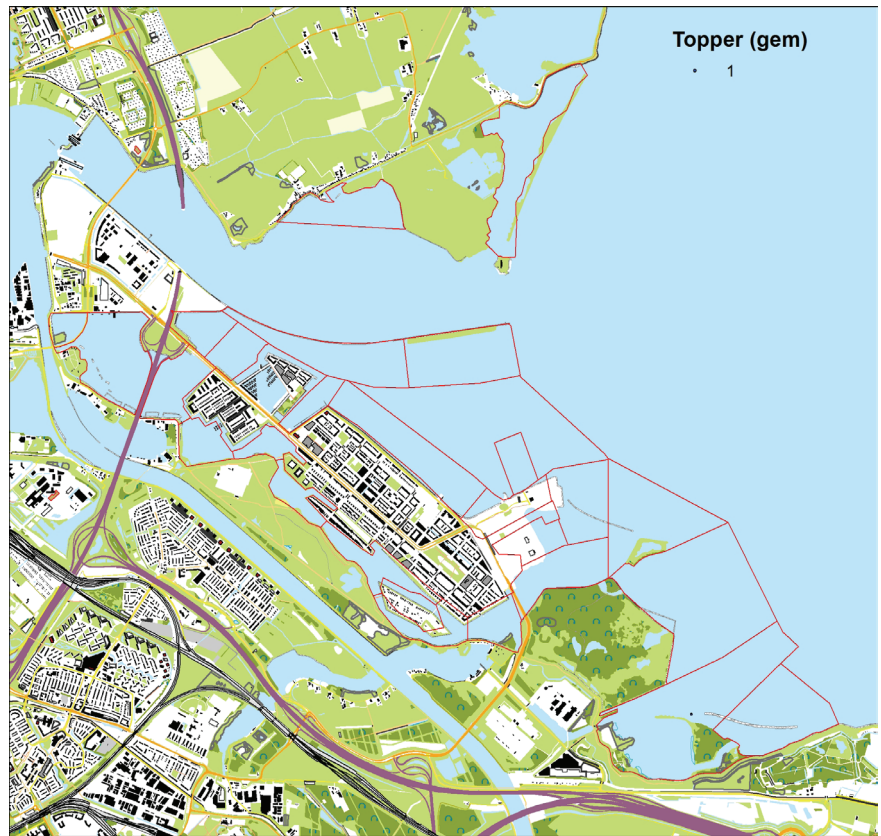
Nr	Soort	sep	okt	nov	dec	jan	feb	mrt	apr
70	Dodaars	16	44	66	91	79	47	16	2
90	Fuut	570	763	610	811	876	549	328	197
110	Kuifduiker	0	0	0	0	1	0	0	0
120	Geoorde Fuut	0	1	0	0	0	0	0	0
720	Aalscholver	173	198	236	274	232	178	233	280
1210	Grote Zilverreiger	0	5	3	0	0	1	1	0
1220	Blauwe Reiger	19	28	14	16	24	22	21	15
1440	Lepelaar	0	1	0	0	0	0	3	25
1520	Knobbelzwaan	219	87	35	6	6	10	14	8
1590	Kolgans	0	0	0	59	4	0	0	0
1610	Grauwe Gans	22	35	30	24	87	439	457	337
1670	Brandgans	0	0	0	14	55	0	23	245
1700	Nijlgans	18	23	14	16	18	14	41	45
1730	Bergeend	1	2	16	9	30	23	28	23
1790	Smient	260	380	258	199	113	43	4	0
1820	Krakeend	357	350	283	240	323	74	89	51
1840	Wintertaling	64	104	173	112	230	40	50	27
1860	Wilde Eend	422	472	371	306	255	170	224	177
1890	Pijlstaart	0	68	0	0	0	21	5	0
1940	Slobeend	16	110	0	2	0	0	13	27
1960	Krooneend	6	65	6	0	4	6	59	49
1980	Tafeleend	115	361	532	174	169	133	38	10
2030	Kuifeend	213	516	684	384	628	299	179	99
2040	Topper	0	0	0	2	1	0	0	0
2180	Brilduiker	0	0	8	43	62	25	23	0
2200	Nonnetje	0	0	2	8	18	5	4	0
2210	Middelste Zaagbek	0	0	3	9	27	7	9	0
2230	Grote Zaagbek	0	0	8	45	42	12	11	0
3200	Slechtvalk	0	1	0	0	0	0	1	0
4070	Waterral	0	4	4	1	2	0	0	0
4240	Waterhoen	1	7	16	13	12	10	11	5
4290	Meerkoet	3513	6346	6844	6973	5273	2089	930	609
4500	Scholekster	0	0	0	0	0	8	33	16
4560	Kluut	0	0	0	0	0	0	10	0
4700	Bontbekplevier	0	1	0	0	0	0	2	0
4930	Kievit	57	295	140	343	50	658	42	0
5120	Bonte Strandloper	10	13	5	0	0	19	26	0
5170	Kemphaan	0	0	3	5	0	6	4	0
5190	Watersnip	6	38	24	4	1	0	7	0
5320	Grutto	0	0	0	0	0	35	178	59
5410	Wulp	0	75	53	149	0	78	0	0
5460	Tureluur	0	0	0	0	0	0	3	7
5750	Zwartkopmeeuw	0	0	0	0	0	0	4	25
5780	Dwergmeeuw	0	0	0	0	0	0	0	2
5820	Kokmeeuw	346	555	450	479	478	276	331	269
5900	Stormmeeuw	100	193	224	229	163	87	95	4
5910	Kleine Mantelmeeuw	62	4	0	0	0	6	495	1293
5920	Zilvermeeuw	132	212	314	438	302	136	638	1019
5925	Pontische Meeuw	0	0	9	2	0	2	1	0
6000	Grote Mantelmeeuw	12	32	45	42	19	12	11	0
6060	Reuzenstern	2	0	0	0	0	0	0	0
8310	IJsvogel	1	4	3	1	3	3	1	0
	Totaal	6733	11393	11486	11523	9587	5543	4696	4925

Figuur 3. Verspreiding van Tafeleend rondom IJburg in 2018/19. Weergegeven is het gemiddelde per telgebied.

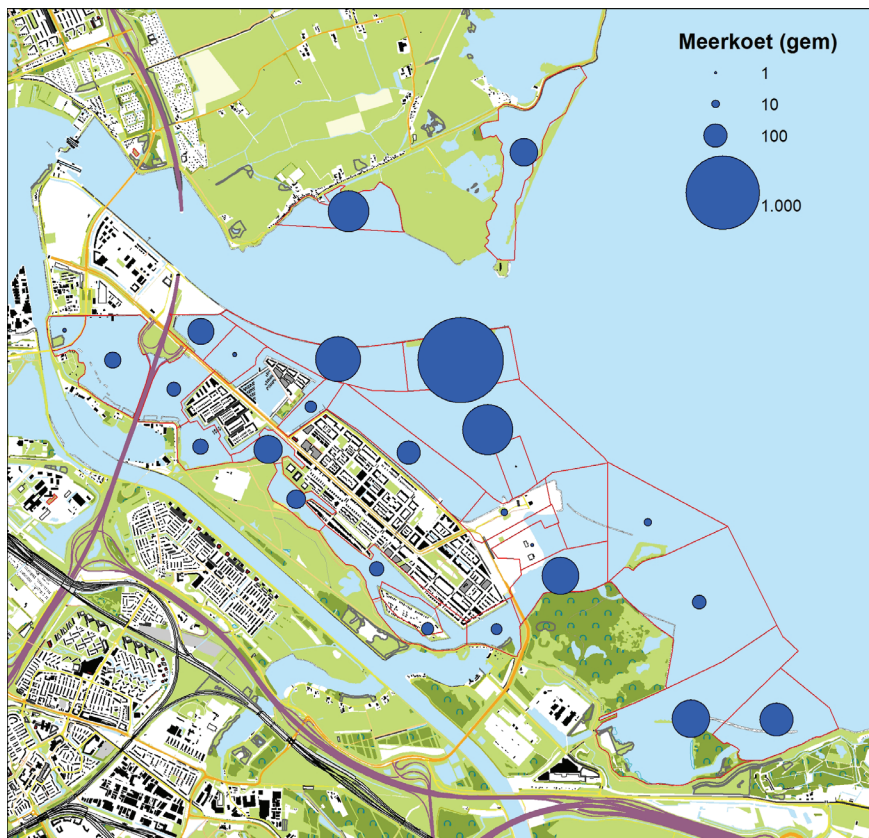
Figuur 4. Verspreiding van Kuifeend rondom IJburg in 2018/19. Weergegeven is het gemiddelde per telgebied.

Figuur 5. Verspreiding van Topper rondom IJburg in 2018/19. Weergegeven is het gemiddelde per telgebied.

Figuur 6. Verspreiding van Brilduiker rondom IJburg in 2018/19. Weergegeven is het gemiddelde per telgebied.

Figuur 7. Verspreiding van Meerkoet rondom IJburg in 2018/19. Weergegeven is het gemiddelde per telgebied.

5.2. Toelichting op de resultaten

5.2.1. Soorten en aantallen duikeenden en Meerkoet op de mosselbanken

Het ging bij de meeste tellingen om enkele honderden vogels die op de mosselbanken werden waargenomen. De Meerkoet was van de prioritaire soorten opnieuw veruit het talrijkst, met bijvoorbeeld meer dan 250 exemplaren overdag in telgebied 1 in december en januari. De lagere aantallen in november hingen mogelijk samen met een noordelijke windrichting en daardoor veel golfslag op deze locatie; in eerdere seizoenen werd dit mogelijke verband ook al geregistreerd. De tegenvallende aantallen in telgebied 2 hingen ongetwijfeld samen met de nabijheid van de reeds genoemde werkzaamheden.

De aantallen lagen 's nachts gemiddeld op een lager niveau dan overdag, maar dit komt vooral op het conto van Meerkoet en Brilduiker. Van Meerkoet werd opnieuw meermalen vastgesteld dat de vogels in dichte groepen in de avondschemering van de kant weg zwommen richting telgebied 4 of verder; mogelijk is het daar aantrekkelijker om de nacht door te brengen, bijvoorbeeld omdat de invloed van kunstmatige verlichting er kleiner is. Ook kwamen daar regelmatig meeuwen overnachten.

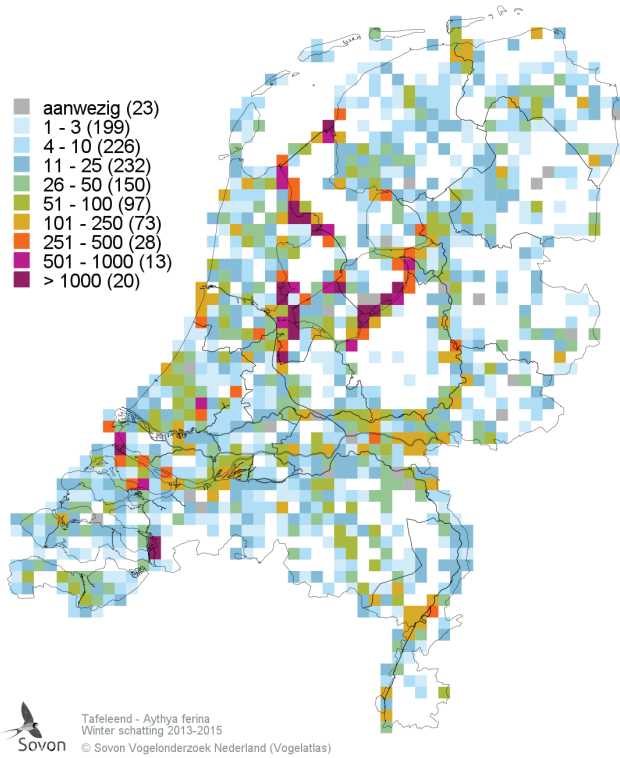
Ofschoon het gemiddeld om kleine aantallen gaat, waren Kuif- en Tafeleenden in telgebied 1 's nachts wel iets talrijker dan overdag.

5.2.2. Foerageergedrag van duikeenden en Meerkoet op de mosselbanken

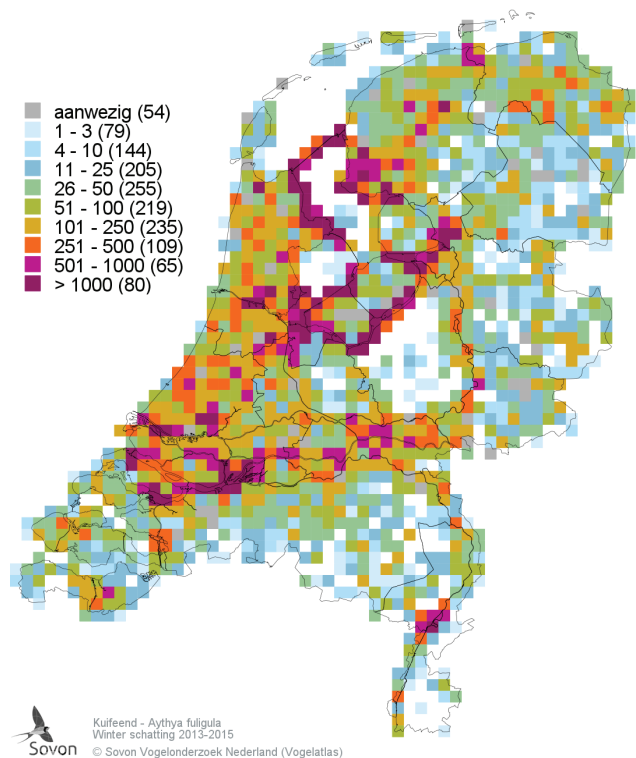
Het foerageergedrag en -frequentie verschilt per soort. Kuif- en Tafeleend hebben een duidelijke voorkeur voor nachtelijk foerageren, maar een deel van de aanwezige vogels foerageerde ook overdag (zie ook bijlage 2). Brilduikers werden 's nachts niet aangetroffen, maar de overdag aanwezige vogels foerageerden veelvuldig op de mosselbanken. Van de Meerkoeten was het moeilijker te bepalen in hoeverre er werd gefoerageerd op de mosselbanken. De vogels die overdag van nabij bekeken konden worden, foerageerden in elk geval deels op wier. Samengevat kan worden gesteld dat, hoewel het om kleine aantallen vogels gaat, Kuifeend, Tafeleend en Brilduiker daadwerkelijk foerageerden op de mosselbanken. Van Meerkoet is dit ook vastgesteld, al foerageerden deze vermoedelijk veel vaker op planten dan op mosselen.

5.2.3. Soorten en aantallen van watervogels rondom IJburg

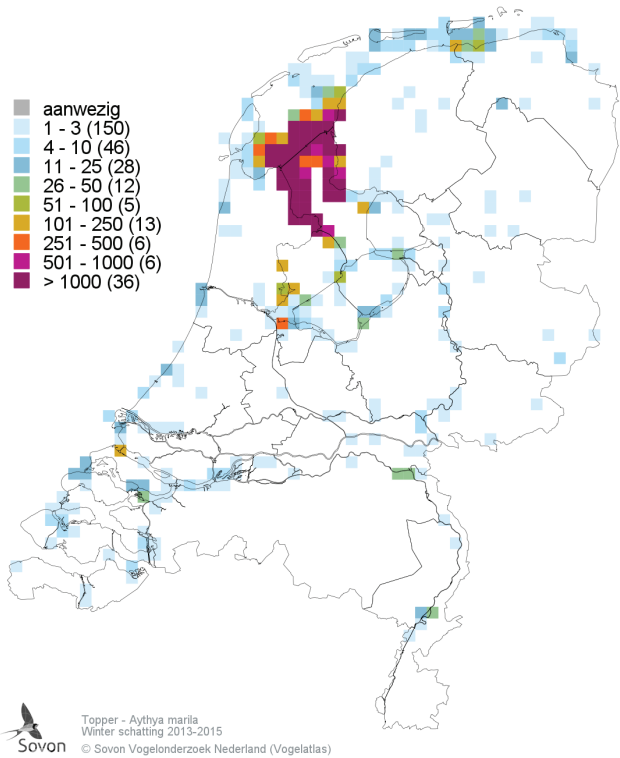
Als de aantallen van de vijf prioritaire duikeenden op de mosselbanken worden vergeleken met de aantallen daarbuiten, dan valt op dat daarbuiten de aantallen op een aanmerkelijk hoger niveau liggen. Van Topper zijn de aantallen echter overal in het onderzoeksgebied marginaal. Dit is niet verrassend want deze soort prefereert het noordelijker gelegen Markermeer en vooral het IJsselmeer, waar meer

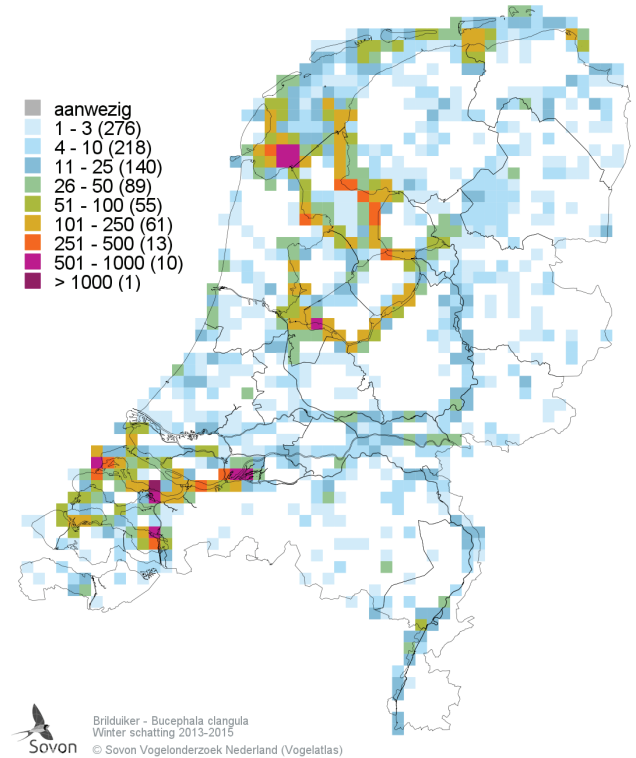
Figuur 8. Winterverspreiding van Tafeleend in Nederland in 2013-2015 (Sovon 2018).

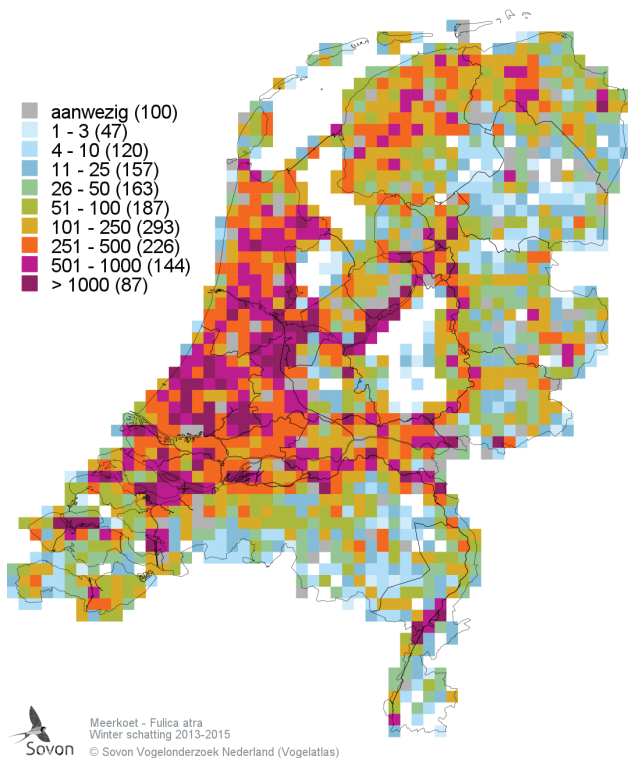
Figuur 9. Winterverspreiding van Kuifeend in Nederland in 2013-2015 (Sovon 2018).

Figuur 10. Winterverspreiding van Topper in Nederland in 2013-2015 (Sovon 2018).

Figuur 11. Winterverspreiding van Brilduiker in Nederland in 2013-2015 (Sovon 2018).

Figuur 12. Winterverspreiding van Meerkoet in Nederland in 2013-2015 (Sovon 2018).

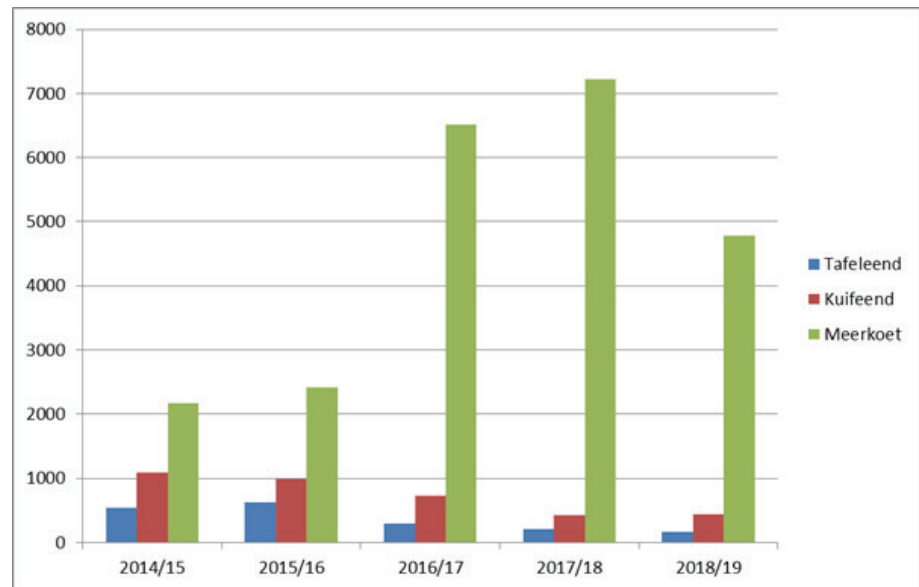
dan 100.000 Toppers kunnen overwinteren. De aantallen overdag in het IJmeer zijn wat dat betreft elk jaar marginaal (zie ook figuur 10). Brilduiker was in 2018/19 vrij mager vertegenwoordigd rond IJburg (maximaal 62 in januari) maar ook voor deze soort geldt dat grotere concentraties zich vooral in het IJsselmeer bevinden (figuur 11). Voor Kuifeend en Tafeleend is het belang van het IJmeer aanmerkelijk groter. Kuifeend komt in groten getale voor verspreid over het gehele IJsselmeergebied, maar met enige concentratie in het IJmeer en Markermeer (figuur 9). Voor Tafeleend geldt dit nog sterker. Landelijk gezien is zelfs de hele regio IJmeer/Markermeer van groot belang (figuur 8). Ook voor Meerkoet geldt dat het IJmeer een aanmerkelijk belang heeft binnen de context van het gehele IJsselmeergebied. Dat blijkt zowel uit de aangetroffen aantallen tijdens onderhavig onderzoek als uit de landelijke verspreiding (figuur 12).

5.3. Relatie tussen watervogels rondom IJburg en de mosselbanken

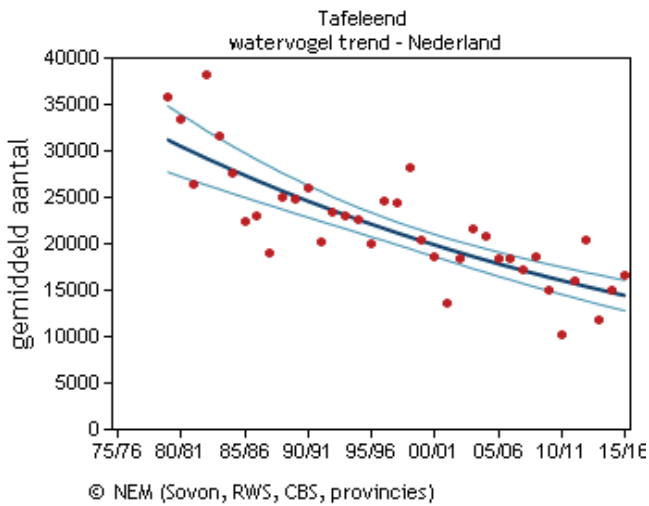
Voor de prioritaire soorten geldt dat er geen sprake lijkt van foerageertrek van de groepen duikeenden rondom IJburg richting de kunstmatige mosselbanken om daar 's nachts gezamenlijk te foerageren. Deze voorlopige conclusie werd reeds tijdens de vorige seizoenen getrokken en bleef in 2018/19 over-eind. Opnieuw werden pogingen ondernomen om te achterhalen waar groepen Kuif- en Tafeleenden foerageren en of er sprake was van foerageertrek. Na afloop van de dagtellingen werd in de avondschemering een eerder op die dag waargenomen groep duikeenden opgezocht en gekeken waar deze gingen foerageren. Het beeld was ongewijzigd. Vaak bleven de vogels met de kop in de veren dobberen tot ver na zonsondergang of gingen ter plekke foerageren. Ook werd weer gezien dat groepjes uit elkaar vielen doordat de vogels zich al foeragerend steeds verder uit de kant begonnen te verspreiden.

5.4. Vergelijking met eerdere seizoenen

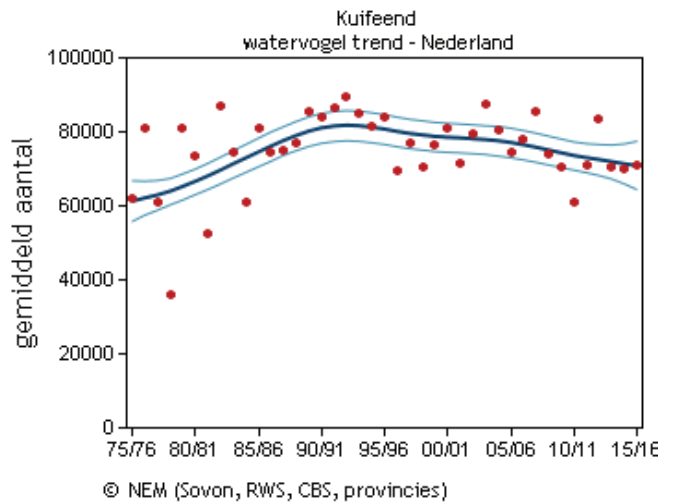
De resultaten zijn in lijn met de resultaten uit de voorgaande vier seizoenen (Klaassen 2015, 2016, Slaterus 2017, 2018) en ook met die uit seizoen 2012/13 (Backerra 2013). Op de mosselbanken werden dezelfde prioritaire soorten aangetroffen – alleen Topper ontbrak in alle jaren. Ook de aantallen waren vergelijkbaar. De forse toename van het aantal Meerkoeten die zichtbaar werd in de voorgaande twee seizoenen, ook in de directe omgeving van de mosselbanken, zette niet door, maar nog steeds was de soort zeer goed vertegenwoordigd. Kuifeend en, in het bijzonder, Tafeleend namen over de afgelopen vier seizoenen juist af. Figuur 13 illustreert deze aantalsontwikkelingen aan de hand van de gemiddelden over de maanden december-februari voor alle 27 telgebieden tezamen. Ter vergelijking zijn hieronder tevens de meest recente landelijke trendgrafieken van de vijf prioritaire soorten weergegeven (figuren 14-18).

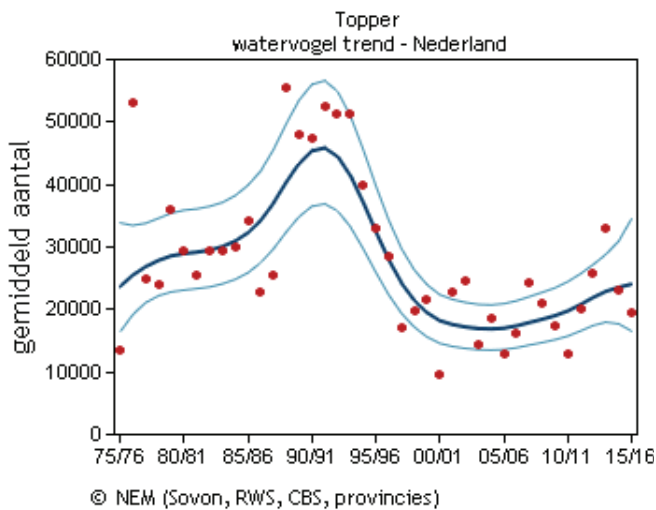
Figuur 13. Wintergemiddelden (dec-feb) van Tafeleend, Kuifeend en Meerkoet rond IJburg

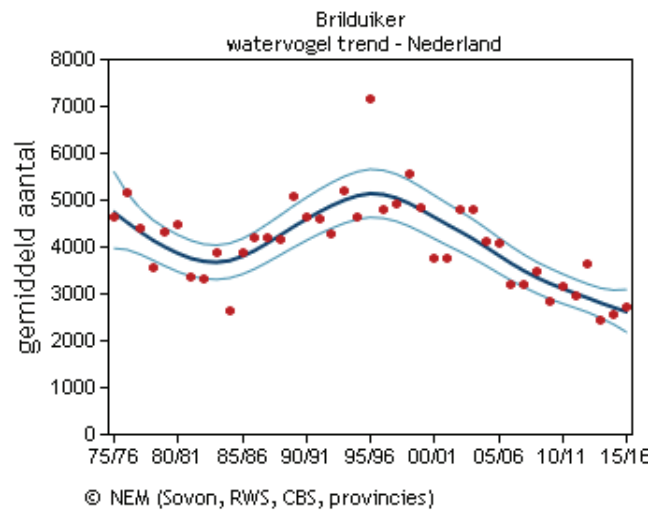
Figuur 14. Meest recente landelijke trend van Tafeleend (winter- en trekvogels) op basis van het Meetnet Watervogels; laatste 10 seizoenen significante afname van <5% per jaar.

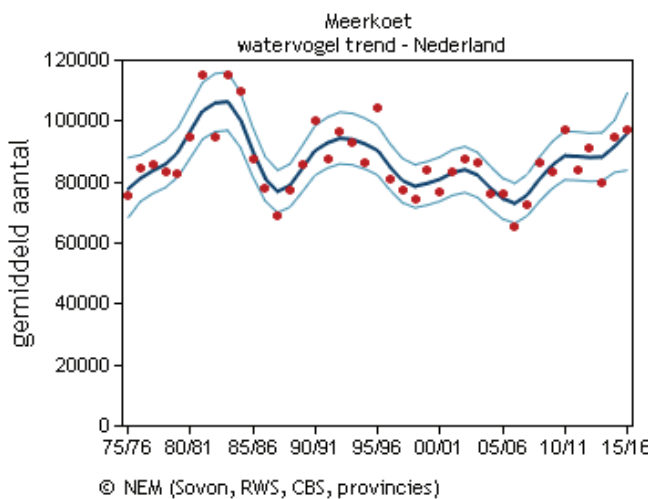
Figuur 15. Meest recente landelijke trend van Kuifeend (winter- en trekvogels) op basis van het Meetnet Watervogels; laatste 10 seizoenen geen significante aantalsverandering.

Figuur 16. Meest recente landelijke trend van Topper (winter- en trekvogels) op basis van het Meetnet Watervogels; laatste 10 seizoenen geen trend aantoonbaar.

Figuur 17. Meest recente landelijke trend van Brilduiker (winter- en trekvogels) op basis van het Meetnet Watervogels; laatste 10 seizoenen significante afname van <5% per jaar.

Figuur 18. Meest recente landelijke trend van Meerkoet (winter- en trekvogels) op basis van het Meetnet Watervogels; laatste 10 seizoenen significante toename van <5% per jaar.

6. Voorlopige conclusies in relatie tot de onderzoeksvragen

Ten aanzien van de in hoofdstuk 2 geformuleerde vraagstellingen kunnen na de eerste vijf onderzoeksjaren de volgende voorlopige uitkomsten worden gepresenteerd:

- *Welke soorten duikeenden foerageren op de mosselbanken?*
Kuifeend, Tafeleend, Brilduiker en Meerkoet. Van deze soorten is van Meerkoet onzeker in hoeverre op mosselen wordt gefoerageerd (zie onder). Van de vijf prioritaire soorten werd Topper niet aangetroffen.
 - *Wat zijn de aantallen foeragerende duikeenden op de mosselbanken?*
Het gaat om enkele individuen (duikeenden), oplopend tot maximaal enkele honderden vogels (Meerkoeten). De aantallen liggen in de wintermaanden gemiddeld op een hoger niveau dan aan het begin en einde van het winterhalfjaar.
 - *Wat is de frequentie van het gebruik van de bank door de duikeenden (foerageren ze zelden/nooit, soms, of geregeld/vaak op de mosselbanken) en zijn er verschillen tussen de kunstmatige en natuurlijke mosselbanken?*
De duikeenden en Meerkoet foerageerden geregeld/vaak op de kunstmatige mosselbanken, waarbij Kuifeend en Tafeleend een voorkeur hadden voor nachtelijk foerageren en Brilduiker en Meerkoet voor foerageren overdag. Het foerageren van Meerkoet leek vooral op wier gericht. Op de natuurlijke mosselbank in telgebied 19 werd een vergelijkbaar beeld vastgesteld, zij het met gemiddeld iets lagere aantallen.
- Wat betreft de watervogelpopulatie in een ruimere omgeving gaat het om de volgende vragen:
- *Welke soorten watervogels verblijven er in het gebied rond IJburg?*
Van de vijf prioritaire soorten werden ook in een ruimere omgeving noemenswaardige aantallen van Kuifeend, Tafeleend, Brilduiker en Meerkoet aangetroffen (net als op de mosselbanken). Topper werd in uiterst klein aantal aangetroffen, vergelijkbaar met eerdere seizoenen. Daarnaast werden nog circa 50 overige soorten watervogels aangetroffen.
 - *Hoeveel watervogels verblijven er in het gebied rond IJburg?*
De aantallen van de prioritaire duikeenden liggen in een ruimere omgeving op een aanmerkelijk hoger niveau, maar de mate verschilt duidelijk per soort. Van het seizoensmaximum van 62 Brilduikers uit januari bevond bijna een kwart zich op en rond de mosselbanken (telgebieden 1 t/m 4). Van de bijna 7000 Meerkoeten in december verbleven er 1200 op en rond de mosselbanken. Daarentegen kwamen de seizoensmaxima van Kuif- en Tafeleend van respectievelijk 684 en 532 in november bijna geheel op het conto van de overige telgebieden.
 - *Waar bevinden zich de dagrustplaatsen in het gebied rond IJburg (t.o.v. de voedselbronnen)?*
Voor Kuifeend en Tafeleend bevonden zich de belangrijkste concentraties opnieuw rondom de Diemer Vijfhoek en voor de kust van Durgerdam. Brilduiker komt meer verspreid over het gebied voor, en verhoudingsgewijs ook in substantiële aantallen op en rondom de mosselbanken. Meerkoet was net als vorige seizoenen goed vertegenwoordigd op en direct rond de mosselbanken. Er konden nog geen aanwijzingen worden verkregen van nachtelijke foerageertrek richting de mosselbanken bij IJburg.

Literatuur

- BACKERRA M.M.E & ZWART P.N. 2014. Monitoringsplan. Monitoring van op mosselbanken foeragerende watervogels in de wateren rondom IJburg. IBA rapportage 184876/alx.
- BACKERRA M.M.E. 2013. Resultaten vogel- en bontelling IJburg 2012-2013. IBA notitie 181878/bcm.
- HORNMAN M., HUSTINGS F., KOFFIJBERG K. & KLAASSEN O. 2012. Handleiding Sovon Watervogel- en slaaplaatstellingen. Sovon Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.
- KLAASSEN O. & SCHEKKERMAN H. 2012. Monitoringadvies voor dagtellingen en nachtobservaties van watervogels bij IJburg. Sovon-notitie 2012-112. Sovon Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.
- KLAASSEN O. 2015. Overwinterende watervogels rondom IJburg in 2014/15. Sovon-rapport 2015/22. Sovon Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.
- KLAASSEN O. 2016. Overwinterende watervogels rondom IJburg in 2015/16. Sovon-rapport 2016/20. Sovon Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.
- SLATERUS R. 2017. Overwinterende watervogels rondom IJburg in 2016/17. Sovon-rapport 2017/64. Sovon Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.
- SLATERUS R. 2018. Overwinterende watervogels rondom IJburg in 2017/18. Sovon-rapport 2018/87. Sovon Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.
- SOVON VOGELONDERZOEK NEDERLAND 2018. Vogelatlas van Nederland. Broedvogels, wintervogels en 40 jaar verandering. Kosmos Uitgevers, Utrecht/Antwerpen.
-

Bijlagen

Bijlage 1: Bezoekdata- en tijden in 2018/19

Avondtellingen mosselbanken:

18-9-2018 van 21:05 tot 23:20
15-10-2018 van 20:15 tot 23:00
19-11-2018 van 19:40 tot 22:30
18-12-2018 van 19:00 tot 21:45
14-1-2019 van 19:15 tot 21:50
19-2-2019 van 19:30 tot 22:00
18-3-2019 van 19:50 tot 22:15
15-4-2019 van 20:30 tot 22:35

Dagtellingen rondom IJburg:

18-9-2018 van 09:30 tot 16:30
15-10-2018 09:10 tot 16:00
19-11-2018 van 09:45 tot 16:00
18-12-2018 van 09:30 tot 15:45
14-1-2019 van 09:10 tot 16:10
19-2-2019 van 09:10 tot 16:20
18-3-2019 van 09:05 tot 15:45
15-4-2019 van 11:50 tot 18:20

Bijlage 2: Waarnemingen van foeragerende duikeenden (prioritaire soorten) boven de mosselbanken (telgebied 1 en 2) en rondom IJburg in 2018/19.

Telgebieden 1, 2 en 19 zijn zowel overdag als 's avonds onderzocht.

Gebied	Maand	Tijd	Soort	Aantal hele groep	Aantal foeragerend	Voedsel (indien bekend)
IJburg telgebied 1	Okt	avond	Tafeleend	3	3	
IJburg telgebied 1	Dec	overdag	Tafeleend	2	2	
IJburg telgebied 1	Dec	avond	Tafeleend	2	2	
IJburg telgebied 1	Jan	overdag	Tafeleend	2	0	n.v.t.
IJburg telgebied 1	Jan	avond	Tafeleend	2	2	
IJburg telgebied 1	Feb	overdag	Tafeleend	7	0	n.v.t.
IJburg telgebied 1	Feb	avond	Tafeleend	5	5	
IJburg telgebied 3	Nov	overdag	Tafeleend	2	0	n.v.t.
IJburg telgebied 9	Sep	overdag	Tafeleend	3	0	n.v.t.
IJburg telgebied 9	Okt	overdag	Tafeleend	7	0	n.v.t.
IJburg telgebied 9	Nov	overdag	Tafeleend	8	0	n.v.t.
IJburg telgebied 9	Dec	overdag	Tafeleend	5	0	n.v.t.
IJburg telgebied 9	Jan	overdag	Tafeleend	7	1	
IJburg telgebied 9	Feb	overdag	Tafeleend	2	0	n.v.t.
IJburg telgebied 11	Sep	overdag	Tafeleend	1	1	
IJburg telgebied 11	Okt	overdag	Tafeleend	18	0	n.v.t.
IJburg telgebied 11	Nov	overdag	Tafeleend	2	2	
IJburg telgebied 11	Dec	overdag	Tafeleend	2	0	n.v.t.
IJburg telgebied 11	Jan	overdag	Tafeleend	4	0	n.v.t.
IJburg telgebied 11	Mrt	overdag	Tafeleend	3	0	n.v.t.
IJburg telgebied 11	Apr	overdag	Tafeleend	2	0	n.v.t.
IJburg telgebied 12	Okt	overdag	Tafeleend	3	0	n.v.t.
IJburg telgebied 12	Nov	overdag	Tafeleend	3	0	n.v.t.
IJburg telgebied 12	Feb	overdag	Tafeleend	3	0	n.v.t.
IJburg telgebied 12	Mrt	overdag	Tafeleend	1	0	n.v.t.
IJburg telgebied 13	Sep	overdag	Tafeleend	19	6	
IJburg telgebied 13	Okt	overdag	Tafeleend	13	0	n.v.t.
IJburg telgebied 13	Nov	overdag	Tafeleend	12	9	
IJburg telgebied 13	Dec	overdag	Tafeleend	20	0	n.v.t.
IJburg telgebied 13	Jan	overdag	Tafeleend	6	0	n.v.t.
IJburg telgebied 13	Feb	overdag	Tafeleend	10	0	n.v.t.
IJburg telgebied 14	Okt	overdag	Tafeleend	2	0	n.v.t.
IJburg telgebied 14	Nov	overdag	Tafeleend	2	0	n.v.t.
IJburg telgebied 14	Jan	overdag	Tafeleend	1	1	
IJburg telgebied 14	Feb	overdag	Tafeleend	6	6	
IJburg telgebied 15	Nov	overdag	Tafeleend	2	0	n.v.t.
IJburg telgebied 15	Dec	overdag	Tafeleend	2	2	
IJburg telgebied 15	Jan	overdag	Tafeleend	1	0	n.v.t.
IJburg telgebied 16	Okt	overdag	Tafeleend	2	2	
IJburg telgebied 16	Nov	overdag	Tafeleend	8	2	
IJburg telgebied 16	Dec	overdag	Tafeleend	2	2	
IJburg telgebied 16	Feb	overdag	Tafeleend	1	0	n.v.t.
IJburg telgebied 17	Nov	overdag	Tafeleend	2	0	n.v.t.
IJburg telgebied 17	Jan	overdag	Tafeleend	1	1	
IJburg telgebied 17	Feb	overdag	Tafeleend	1	0	n.v.t.
IJburg telgebied 18	Sep	overdag	Tafeleend	1	0	n.v.t.
IJburg telgebied 18	Okt	overdag	Tafeleend	2	0	n.v.t.
IJburg telgebied 18	Nov	overdag	Tafeleend	7	0	n.v.t.
IJburg telgebied 18	Dec	overdag	Tafeleend	1	0	n.v.t.
IJburg telgebied 19	Okt	overdag	Tafeleend	3	0	n.v.t.
IJburg telgebied 20	Okt	overdag	Tafeleend	8	5	
IJburg telgebied 20	Nov	overdag	Tafeleend	28	15	
IJburg telgebied 20	Dec	overdag	Tafeleend	7	0	n.v.t.
IJburg telgebied 20	Apr	overdag	Tafeleend	4	1	
IJburg telgebied 24	Sep	overdag	Tafeleend	67	15	
IJburg telgebied 24	Okt	overdag	Tafeleend	225	50	

Gebied	Maand	Tijd	Soort	Aantal hele groep	Aantal foeragerend	Voedsel (indien bekend)
IJburg telgebied 24	Nov	overdag	Tafeleend	402	40	
IJburg telgebied 24	Dec	overdag	Tafeleend	56	0	n.v.t.
IJburg telgebied 24	Jan	overdag	Tafeleend	65	10	
IJburg telgebied 24	Feb	overdag	Tafeleend	33	10	
IJburg telgebied 24	Mrt	overdag	Tafeleend	17	2	
IJburg telgebied 24	Apr	overdag	Tafeleend	4	0	n.v.t.
IJburg telgebied 25	Sep	overdag	Tafeleend	16	0	n.v.t.
IJburg telgebied 25	Okt	overdag	Tafeleend	21	0	n.v.t.
IJburg telgebied 25	Nov	overdag	Tafeleend	25	0	n.v.t.
IJburg telgebied 25	Dec	overdag	Tafeleend	4	1	
IJburg telgebied 25	Jan	overdag	Tafeleend	5	0	n.v.t.
IJburg telgebied 25	Feb	overdag	Tafeleend	8	1	
IJburg telgebied 25	Mrt	overdag	Tafeleend	13	0	n.v.t.
IJburg telgebied 26	Sep	overdag	Tafeleend	4	1	
IJburg telgebied 26	Okt	overdag	Tafeleend	14	0	n.v.t.
IJburg telgebied 26	Nov	overdag	Tafeleend	5	0	n.v.t.
IJburg telgebied 26	Dec	overdag	Tafeleend	28	0	n.v.t.
IJburg telgebied 26	Jan	overdag	Tafeleend	35	0	n.v.t.
IJburg telgebied 26	Feb	overdag	Tafeleend	25	7	
IJburg telgebied 26	Mrt	overdag	Tafeleend	3	0	n.v.t.
IJburg telgebied 27	Sep	overdag	Tafeleend	4	0	n.v.t.
IJburg telgebied 27	Okt	overdag	Tafeleend	43	5	
IJburg telgebied 27	Nov	overdag	Tafeleend	24	0	n.v.t.
IJburg telgebied 27	Dec	overdag	Tafeleend	45	0	n.v.t.
IJburg telgebied 27	Jan	overdag	Tafeleend	42	0	n.v.t.
IJburg telgebied 27	Feb	overdag	Tafeleend	37	0	n.v.t.
IJburg telgebied 27	Mrt	overdag	Tafeleend	1	0	n.v.t.
IJburg telgebied 1	Okt	overdag	Kuifeend	3	0	n.v.t.
IJburg telgebied 1	Okt	avond	Kuifeend	3	3	
IJburg telgebied 1	Nov	overdag	Kuifeend	8	4	
IJburg telgebied 1	Dec	avond	Kuifeend	11	11	
IJburg telgebied 1	Jan	overdag	Kuifeend	7	1	
IJburg telgebied 1	Jan	avond	Kuifeend	7	7	
IJburg telgebied 1	Feb	overdag	Kuifeend	6	0	n.v.t.
IJburg telgebied 1	Feb	avond	Kuifeend	12	12	
IJburg telgebied 1	Mrt	overdag	Kuifeend	4	4	
IJburg telgebied 1	Mrt	overdag	Kuifeend	2	2	
IJburg telgebied 3	Okt	overdag	Kuifeend	2	0	n.v.t.
IJburg telgebied 3	Nov	overdag	Kuifeend	3	0	n.v.t.
IJburg telgebied 3	Feb	overdag	Kuifeend	2	0	n.v.t.
IJburg telgebied 4	Okt	overdag	Kuifeend	8	0	n.v.t.
IJburg telgebied 4	Dec	overdag	Kuifeend	2	0	n.v.t.
IJburg telgebied 4	Jan	overdag	Kuifeend	3	0	n.v.t.
IJburg telgebied 4	Feb	overdag	Kuifeend	5	0	n.v.t.
IJburg telgebied 4	Mrt	overdag	Kuifeend	6	4	
IJburg telgebied 5	Dec	overdag	Kuifeend	7	0	n.v.t.
IJburg telgebied 5	Jan	overdag	Kuifeend	6	0	n.v.t.
IJburg telgebied 5	Apr	overdag	Kuifeend	2	0	n.v.t.
IJburg telgebied 6	Dec	overdag	Kuifeend	5	0	n.v.t.
IJburg telgebied 6	Jan	overdag	Kuifeend	4	2	
IJburg telgebied 6	Feb	overdag	Kuifeend	6	0	n.v.t.
IJburg telgebied 7	Nov	overdag	Kuifeend	5	0	n.v.t.
IJburg telgebied 7	Jan	overdag	Kuifeend	3	3	
IJburg telgebied 7	Feb	overdag	Kuifeend	2	0	n.v.t.
IJburg telgebied 9	Sep	overdag	Kuifeend	13	0	n.v.t.
IJburg telgebied 9	Okt	overdag	Kuifeend	8	0	n.v.t.
IJburg telgebied 9	Nov	overdag	Kuifeend	25	0	n.v.t.
IJburg telgebied 9	Dec	overdag	Kuifeend	23	0	n.v.t.
IJburg telgebied 9	Jan	overdag	Kuifeend	18	2	
IJburg telgebied 9	Feb	overdag	Kuifeend	7	0	n.v.t.
IJburg telgebied 9	Mrt	overdag	Kuifeend	8	0	n.v.t.

Gebied	Maand	Tijd	Soort	Aantal hele groep	Aantal foeragerend	Voedsel (indien bekend)
IJburg telgebied 11	Sep	overdag	Kuifeend	23	3	
IJburg telgebied 11	Okt	overdag	Kuifeend	24	0	n.v.t.
IJburg telgebied 11	Nov	overdag	Kuifeend	13	0	n.v.t.
IJburg telgebied 11	Dec	overdag	Kuifeend	10	0	n.v.t.
IJburg telgebied 11	Jan	overdag	Kuifeend	26	0	n.v.t.
IJburg telgebied 11	Feb	overdag	Kuifeend	44	0	n.v.t.
IJburg telgebied 11	Mrt	overdag	Kuifeend	23	0	n.v.t.
IJburg telgebied 11	Apr	overdag	Kuifeend	7	0	n.v.t.
IJburg telgebied 12	Okt	overdag	Kuifeend	5	0	n.v.t.
IJburg telgebied 12	Nov	overdag	Kuifeend	22	0	n.v.t.
IJburg telgebied 12	Dec	overdag	Kuifeend	2	0	n.v.t.
IJburg telgebied 12	Jan	overdag	Kuifeend	7	0	n.v.t.
IJburg telgebied 12	Feb	overdag	Kuifeend	3	0	n.v.t.
IJburg telgebied 12	Mrt	overdag	Kuifeend	4	0	n.v.t.
IJburg telgebied 13	Sep	overdag	Kuifeend	10	4	
IJburg telgebied 13	Okt	overdag	Kuifeend	12	0	n.v.t.
IJburg telgebied 13	Nov	overdag	Kuifeend	44	7	
IJburg telgebied 13	Dec	overdag	Kuifeend	38	0	n.v.t.
IJburg telgebied 13	Jan	overdag	Kuifeend	15	0	n.v.t.
IJburg telgebied 13	Feb	overdag	Kuifeend	14	5	
IJburg telgebied 13	Mrt	overdag	Kuifeend	5	0	n.v.t.
IJburg telgebied 13	Apr	overdag	Kuifeend	6	0	n.v.t.
IJburg telgebied 14	Sep	overdag	Kuifeend	8	0	n.v.t.
IJburg telgebied 14	Okt	overdag	Kuifeend	4	0	n.v.t.
IJburg telgebied 14	Nov	overdag	Kuifeend	7	0	n.v.t.
IJburg telgebied 14	Dec	overdag	Kuifeend	9	2	
IJburg telgebied 14	Jan	overdag	Kuifeend	2	0	n.v.t.
IJburg telgebied 14	Feb	overdag	Kuifeend	5	5	
IJburg telgebied 14	Apr	overdag	Kuifeend	2	0	n.v.t.
IJburg telgebied 15	Okt	overdag	Kuifeend	3	3	
IJburg telgebied 15	Nov	overdag	Kuifeend	4	0	n.v.t.
IJburg telgebied 15	Jan	overdag	Kuifeend	4	0	n.v.t.
IJburg telgebied 15	Feb	overdag	Kuifeend	2	0	n.v.t.
IJburg telgebied 16	Sep	overdag	Kuifeend	1	1	
IJburg telgebied 16	Okt	overdag	Kuifeend	2	1	
IJburg telgebied 16	Nov	overdag	Kuifeend	1	0	n.v.t.
IJburg telgebied 16	Dec	overdag	Kuifeend	3	0	n.v.t.
IJburg telgebied 16	Jan	overdag	Kuifeend	9	5	
IJburg telgebied 16	Feb	overdag	Kuifeend	3	0	n.v.t.
IJburg telgebied 16	Apr	overdag	Kuifeend	3	3	
IJburg telgebied 17	Okt	overdag	Kuifeend	4	0	n.v.t.
IJburg telgebied 17	Nov	overdag	Kuifeend	5	0	n.v.t.
IJburg telgebied 17	Apr	overdag	Kuifeend	3	2	
IJburg telgebied 18	Sep	overdag	Kuifeend	7	0	n.v.t.
IJburg telgebied 18	Nov	overdag	Kuifeend	6	0	n.v.t.
IJburg telgebied 18	Dec	overdag	Kuifeend	9	0	n.v.t.
IJburg telgebied 18	Jan	overdag	Kuifeend	2	0	n.v.t.
IJburg telgebied 19	Okt	overdag	Kuifeend	13	0	n.v.t.
IJburg telgebied 19	Feb	avond	Kuifeend	2	2	
IJburg telgebied 19	Mrt	avond	Kuifeend	2	2	
IJburg telgebied 20	Okt	overdag	Kuifeend	3	3	
IJburg telgebied 20	Nov	overdag	Kuifeend	11	3	
IJburg telgebied 20	Dec	overdag	Kuifeend	3	0	n.v.t.
IJburg telgebied 20	Jan	overdag	Kuifeend	5	0	n.v.t.
IJburg telgebied 20	Feb	overdag	Kuifeend	4	0	n.v.t.
IJburg telgebied 20	Mrt	overdag	Kuifeend	5	0	n.v.t.
IJburg telgebied 20	Apr	overdag	Kuifeend	4	2	
IJburg telgebied 24	Sep	overdag	Kuifeend	48	5	
IJburg telgebied 24	Okt	overdag	Kuifeend	279	50	
IJburg telgebied 24	Nov	overdag	Kuifeend	437	20	
IJburg telgebied 24	Dec	overdag	Kuifeend	78	6	

Gebied	Maand	Tijd	Soort	Aantal hele groep	Aantal foeragerend	Voedsel (indien bekend)
IJburg telgebied 24	Jan	overdag	Kuifeend	273	30	
IJburg telgebied 24	Feb	overdag	Kuifeend	57	7	
IJburg telgebied 24	Mrt	overdag	Kuifeend	46	6	
IJburg telgebied 24	Apr	overdag	Kuifeend	33	0	n.v.t.
IJburg telgebied 25	Sep	overdag	Kuifeend	53	0	n.v.t.
IJburg telgebied 25	Okt	overdag	Kuifeend	38	0	n.v.t.
IJburg telgebied 25	Nov	overdag	Kuifeend	34	0	n.v.t.
IJburg telgebied 25	Dec	overdag	Kuifeend	24	3	
IJburg telgebied 25	Jan	overdag	Kuifeend	32	0	n.v.t.
IJburg telgebied 25	Feb	overdag	Kuifeend	14	3	
IJburg telgebied 26	Sep	overdag	Kuifeend	21	0	n.v.t.
IJburg telgebied 26	Okt	overdag	Kuifeend	20	0	n.v.t.
IJburg telgebied 26	Nov	overdag	Kuifeend	14	0	n.v.t.
IJburg telgebied 26	Dec	overdag	Kuifeend	65	0	n.v.t.
IJburg telgebied 26	Jan	overdag	Kuifeend	145	0	n.v.t.
IJburg telgebied 26	Feb	overdag	Kuifeend	69	7	
IJburg telgebied 26	Mrt	overdag	Kuifeend	42	0	n.v.t.
IJburg telgebied 26	Apr	overdag	Kuifeend	20	0	n.v.t.
IJburg telgebied 27	Sep	overdag	Kuifeend	29	0	n.v.t.
IJburg telgebied 27	Okt	overdag	Kuifeend	88	1	
IJburg telgebied 27	Nov	overdag	Kuifeend	53	0	n.v.t.
IJburg telgebied 27	Dec	overdag	Kuifeend	98	0	n.v.t.
IJburg telgebied 27	Jan	overdag	Kuifeend	67	0	n.v.t.
IJburg telgebied 27	Feb	overdag	Kuifeend	56	0	n.v.t.
IJburg telgebied 27	Mrt	overdag	Kuifeend	36	0	n.v.t.
IJburg telgebied 27	Apr	overdag	Kuifeend	19	0	n.v.t.
IJburg telgebied 24	Dec	overdag	Topper	2	0	n.v.t.
IJburg telgebied 24	Jan	overdag	Topper	1	0	n.v.t.
IJburg telgebied 1	Jan	overdag	Brilduiker	2	2	
IJburg telgebied 1	Feb	overdag	Brilduiker	1	0	n.v.t.
IJburg telgebied 4	Dec	overdag	Brilduiker	3	3	
IJburg telgebied 4	Jan	overdag	Brilduiker	12	12	
IJburg telgebied 4	Feb	overdag	Brilduiker	14	14	
IJburg telgebied 4	Mrt	overdag	Brilduiker	4	4	
IJburg telgebied 22	Dec	overdag	Brilduiker	8	6	
IJburg telgebied 22	Jan	overdag	Brilduiker	9	5	
IJburg telgebied 22	Mrt	overdag	Brilduiker	4	4	
IJburg telgebied 23	Dec	overdag	Brilduiker	5	5	
IJburg telgebied 23	Jan	overdag	Brilduiker	13	10	
IJburg telgebied 23	Feb	overdag	Brilduiker	2	2	
IJburg telgebied 23	Mrt	overdag	Brilduiker	8	5	
IJburg telgebied 24	Nov	overdag	Brilduiker	1	1	
IJburg telgebied 24	Dec	overdag	Brilduiker	3	3	
IJburg telgebied 24	Jan	overdag	Brilduiker	2	1	
IJburg telgebied 24	Mrt	overdag	Brilduiker	2	2	
IJburg telgebied 25	Nov	overdag	Brilduiker	6	6	
IJburg telgebied 25	Dec	overdag	Brilduiker	21	19	
IJburg telgebied 25	Jan	overdag	Brilduiker	23	19	
IJburg telgebied 25	Feb	overdag	Brilduiker	8	8	
IJburg telgebied 25	Mrt	overdag	Brilduiker	4	4	
IJburg telgebied 26	Nov	overdag	Brilduiker	1	0	n.v.t.
IJburg telgebied 26	Dec	overdag	Brilduiker	2	2	
IJburg telgebied 26	Jan	overdag	Brilduiker	1	1	
IJburg telgebied 26	Mrt	overdag	Brilduiker	1	1	
IJburg telgebied 1	Sep	overdag	Meerkoet	15	15	
IJburg telgebied 1	Okt	overdag	Meerkoet	140	80	op wier en waarschijnlijk mos- selen
IJburg telgebied 1	Nov	overdag	Meerkoet	7	0	n.v.t.
IJburg telgebied 1	Dec	overdag	Meerkoet	255	200	op wier en waarschijnlijk mos- selen
IJburg telgebied 1	Dec	avond	Meerkoet	60	0	n.v.t.

Gebied	Maand	Tijd	Soort	Aantal hele groep	Aantal foeragerend	Voedsel (indien bekend)
IJburg telgebied 1	Jan	overdag	Meerkoet	265	180	waarschijnlijk op mosselen
IJburg telgebied 1	Feb	overdag	Meerkoet	73	60	waarschijnlijk op mosselen
IJburg telgebied 1	Feb	avond	Meerkoet	70	0	n.v.t.
IJburg telgebied 1	Mrt	overdag	Meerkoet	38	5	
IJburg telgebied 1	Apr	overdag	Meerkoet	15	8	
IJburg telgebied 2	Sep	overdag	Meerkoet	2	2	
IJburg telgebied 3	Okt	overdag	Meerkoet	15	0	n.v.t.
IJburg telgebied 3	Nov	overdag	Meerkoet	29	0	n.v.t.
IJburg telgebied 3	Dec	overdag	Meerkoet	5	0	n.v.t.
IJburg telgebied 3	Jan	overdag	Meerkoet	3	3	
IJburg telgebied 3	Feb	overdag	Meerkoet	4	0	n.v.t.
IJburg telgebied 3	Mrt	overdag	Meerkoet	6	6	
IJburg telgebied 3	Apr	overdag	Meerkoet	3	1	
IJburg telgebied 4	Sep	overdag	Meerkoet	39	20	
IJburg telgebied 4	Okt	overdag	Meerkoet	195	100	
IJburg telgebied 4	Nov	overdag	Meerkoet	140	30	
IJburg telgebied 4	Dec	overdag	Meerkoet	940	300	
IJburg telgebied 4	Jan	overdag	Meerkoet	1170	400	
IJburg telgebied 4	Feb	overdag	Meerkoet	760	420	
IJburg telgebied 4	Mrt	overdag	Meerkoet	260	130	
IJburg telgebied 4	Apr	overdag	Meerkoet	246	75	
IJburg telgebied 5	Sep	overdag	Meerkoet	360	200	
IJburg telgebied 5	Okt	overdag	Meerkoet	1950	500	
IJburg telgebied 5	Nov	overdag	Meerkoet	3750	1500	
IJburg telgebied 5	Dec	overdag	Meerkoet	2800	1400	
IJburg telgebied 5	Jan	overdag	Meerkoet	1620	300	
IJburg telgebied 5	Feb	overdag	Meerkoet	84	5	
IJburg telgebied 5	Mrt	overdag	Meerkoet	50	40	
IJburg telgebied 5	Apr	overdag	Meerkoet	10	0	n.v.t.
IJburg telgebied 6	Sep	overdag	Meerkoet	650	400	
IJburg telgebied 6	Okt	overdag	Meerkoet	860	130	
IJburg telgebied 6	Nov	overdag	Meerkoet	126	100	
IJburg telgebied 6	Dec	overdag	Meerkoet	580	180	
IJburg telgebied 6	Jan	overdag	Meerkoet	356	70	
IJburg telgebied 6	Feb	overdag	Meerkoet	264	75	
IJburg telgebied 6	Mrt	overdag	Meerkoet	103	33	
IJburg telgebied 6	Apr	overdag	Meerkoet	24	8	
IJburg telgebied 7	Sep	overdag	Meerkoet	10	5	op wier, mogelijk ook op mosselen
IJburg telgebied 7	Okt	overdag	Meerkoet	25	15	
IJburg telgebied 7	Nov	overdag	Meerkoet	23	8	
IJburg telgebied 7	Dec	overdag	Meerkoet	27	11	
IJburg telgebied 7	Jan	overdag	Meerkoet	45	25	
IJburg telgebied 7	Feb	overdag	Meerkoet	38	3	
IJburg telgebied 7	Mrt	overdag	Meerkoet	16	16	
IJburg telgebied 7	Apr	overdag	Meerkoet	4	4	
IJburg telgebied 8	Sep	overdag	Meerkoet	5	0	n.v.t.
IJburg telgebied 8	Okt	overdag	Meerkoet	6	0	n.v.t.
IJburg telgebied 8	Nov	overdag	Meerkoet	6	6	
IJburg telgebied 8	Dec	overdag	Meerkoet	5	2	
IJburg telgebied 8	Jan	overdag	Meerkoet	3	0	n.v.t.
IJburg telgebied 8	Feb	overdag	Meerkoet	6	1	
IJburg telgebied 8	Apr	overdag	Meerkoet	1	0	n.v.t.
IJburg telgebied 9	Sep	overdag	Meerkoet	96	10	
IJburg telgebied 9	Okt	overdag	Meerkoet	230	70	
IJburg telgebied 9	Nov	overdag	Meerkoet	350	60	
IJburg telgebied 9	Dec	overdag	Meerkoet	209	50	
IJburg telgebied 9	Jan	overdag	Meerkoet	47	17	
IJburg telgebied 9	Feb	overdag	Meerkoet	27	5	
IJburg telgebied 9	Mrt	overdag	Meerkoet	29	0	n.v.t.
IJburg telgebied 9	Apr	overdag	Meerkoet	8	4	

Gebied	Maand	Tijd	Soort	Aantal hele groep	Aantal foeragerend	Voedsel (indien bekend)
IJburg telgebied 10	Sep	overdag	Meerkoet	2	0	n.v.t.
IJburg telgebied 10	Okt	overdag	Meerkoet	2	1	
IJburg telgebied 10	Nov	overdag	Meerkoet	2	2	
IJburg telgebied 10	Dec	overdag	Meerkoet	4	0	n.v.t.
IJburg telgebied 10	Jan	overdag	Meerkoet	3	0	n.v.t.
IJburg telgebied 10	Feb	overdag	Meerkoet	1	0	n.v.t.
IJburg telgebied 10	Mrt	overdag	Meerkoet	2	0	n.v.t.
IJburg telgebied 10	Apr	overdag	Meerkoet	2	2	
IJburg telgebied 11	Sep	overdag	Meerkoet	48	24	
IJburg telgebied 11	Okt	overdag	Meerkoet	64	9	
IJburg telgebied 11	Nov	overdag	Meerkoet	94	20	
IJburg telgebied 11	Dec	overdag	Meerkoet	53	5	
IJburg telgebied 11	Jan	overdag	Meerkoet	55	6	
IJburg telgebied 11	Feb	overdag	Meerkoet	43	25	
IJburg telgebied 11	Mrt	overdag	Meerkoet	20	10	
IJburg telgebied 11	Apr	overdag	Meerkoet	17	3	
IJburg telgebied 12	Sep	overdag	Meerkoet	38	30	
IJburg telgebied 12	Okt	overdag	Meerkoet	50	10	
IJburg telgebied 12	Nov	overdag	Meerkoet	45	5	
IJburg telgebied 12	Dec	overdag	Meerkoet	45	5	
IJburg telgebied 12	Jan	overdag	Meerkoet	38	10	
IJburg telgebied 12	Feb	overdag	Meerkoet	28	10	
IJburg telgebied 12	Mrt	overdag	Meerkoet	27	20	
IJburg telgebied 12	Apr	overdag	Meerkoet	23	9	
IJburg telgebied 13	Sep	overdag	Meerkoet	43	25	
IJburg telgebied 13	Okt	overdag	Meerkoet	55	11	
IJburg telgebied 13	Nov	overdag	Meerkoet	56	28	
IJburg telgebied 13	Dec	overdag	Meerkoet	59	17	
IJburg telgebied 13	Jan	overdag	Meerkoet	45	35	
IJburg telgebied 13	Feb	overdag	Meerkoet	45	27	
IJburg telgebied 13	Mrt	overdag	Meerkoet	20	16	
IJburg telgebied 13	Apr	overdag	Meerkoet	23	16	
IJburg telgebied 14	Sep	overdag	Meerkoet	246	120	
IJburg telgebied 14	Okt	overdag	Meerkoet	239	80	
IJburg telgebied 14	Nov	overdag	Meerkoet	230	180	
IJburg telgebied 14	Dec	overdag	Meerkoet	187	80	
IJburg telgebied 14	Jan	overdag	Meerkoet	155	90	
IJburg telgebied 14	Feb	overdag	Meerkoet	57	40	
IJburg telgebied 14	Mrt	overdag	Meerkoet	35	26	
IJburg telgebied 14	Apr	overdag	Meerkoet	16	15	
IJburg telgebied 15	Sep	overdag	Meerkoet	198	50	
IJburg telgebied 15	Okt	overdag	Meerkoet	176	120	
IJburg telgebied 15	Nov	overdag	Meerkoet	57	30	
IJburg telgebied 15	Dec	overdag	Meerkoet	19	15	
IJburg telgebied 15	Jan	overdag	Meerkoet	20	10	
IJburg telgebied 15	Feb	overdag	Meerkoet	21	6	
IJburg telgebied 15	Mrt	overdag	Meerkoet	16	10	
IJburg telgebied 15	Apr	overdag	Meerkoet	10	10	
IJburg telgebied 16	Sep	overdag	Meerkoet	98	60	
IJburg telgebied 16	Okt	overdag	Meerkoet	56	33	
IJburg telgebied 16	Nov	overdag	Meerkoet	45	10	
IJburg telgebied 16	Dec	overdag	Meerkoet	21	7	
IJburg telgebied 16	Jan	overdag	Meerkoet	23	15	
IJburg telgebied 16	Feb	overdag	Meerkoet	27	19	
IJburg telgebied 16	Mrt	overdag	Meerkoet	30	20	
IJburg telgebied 16	Apr	overdag	Meerkoet	14	10	
IJburg telgebied 17	Sep	overdag	Meerkoet	37	9	
IJburg telgebied 17	Okt	overdag	Meerkoet	23	17	
IJburg telgebied 17	Nov	overdag	Meerkoet	49	25	
IJburg telgebied 17	Dec	overdag	Meerkoet	40	30	
IJburg telgebied 17	Jan	overdag	Meerkoet	23	10	

Gebied	Maand	Tijd	Soort	Aantal hele groep	Aantal foeragerend	Voedsel (indien bekend)
IJburg telgebied 17	Feb	overdag	Meerkoet	19	8	
IJburg telgebied 17	Mrt	overdag	Meerkoet	12	10	
IJburg telgebied 17	Apr	overdag	Meerkoet	13	9	
IJburg telgebied 18	Sep	overdag	Meerkoet	27	5	
IJburg telgebied 18	Okt	overdag	Meerkoet	32	16	
IJburg telgebied 18	Nov	overdag	Meerkoet	37	7	
IJburg telgebied 18	Dec	overdag	Meerkoet	20	0	n.v.t.
IJburg telgebied 18	Jan	overdag	Meerkoet	15	8	
IJburg telgebied 18	Feb	overdag	Meerkoet	11	4	
IJburg telgebied 18	Mrt	overdag	Meerkoet	12	12	
IJburg telgebied 18	Apr	overdag	Meerkoet	9	7	
IJburg telgebied 19	Okt	overdag	Meerkoet	550	300	
IJburg telgebied 19	Okt	avond	Meerkoet	35	0	n.v.t.
IJburg telgebied 19	Nov	overdag	Meerkoet	710	300	
IJburg telgebied 19	Dec	overdag	Meerkoet	230	70	
IJburg telgebied 19	Jan	overdag	Meerkoet	280	200	
IJburg telgebied 19	Feb	overdag	Meerkoet	172	90	
IJburg telgebied 19	Feb	avond	Meerkoet	11	0	n.v.t.
IJburg telgebied 19	Mrt	overdag	Meerkoet	39	13	
IJburg telgebied 19	Mrt	avond	Meerkoet	16	0	n.v.t.
IJburg telgebied 19	Apr	overdag	Meerkoet	49	28	
IJburg telgebied 19	Apr	avond	Meerkoet	10	0	n.v.t.
IJburg telgebied 20	Sep	overdag	Meerkoet	4	4	
IJburg telgebied 20	Okt	overdag	Meerkoet	5	5	
IJburg telgebied 20	Nov	overdag	Meerkoet	2	2	
IJburg telgebied 20	Dec	overdag	Meerkoet	3	1	
IJburg telgebied 20	Jan	overdag	Meerkoet	1	0	n.v.t.
IJburg telgebied 22	Jan	overdag	Meerkoet	50	5	
IJburg telgebied 22	Feb	overdag	Meerkoet	35	2	
IJburg telgebied 23	Sep	overdag	Meerkoet	24	16	
IJburg telgebied 23	Okt	overdag	Meerkoet	30	15	
IJburg telgebied 23	Nov	overdag	Meerkoet	55	15	
IJburg telgebied 23	Dec	overdag	Meerkoet	64	0	n.v.t.
IJburg telgebied 23	Jan	overdag	Meerkoet	50	10	
IJburg telgebied 23	Feb	overdag	Meerkoet	27	15	
IJburg telgebied 23	Mrt	overdag	Meerkoet	27	15	
IJburg telgebied 23	Apr	overdag	Meerkoet	15	0	n.v.t.
IJburg telgebied 24	Sep	overdag	Meerkoet	630	170	
IJburg telgebied 24	Okt	overdag	Meerkoet	502	250	
IJburg telgebied 24	Nov	overdag	Meerkoet	345	175	
IJburg telgebied 24	Dec	overdag	Meerkoet	256	60	
IJburg telgebied 24	Jan	overdag	Meerkoet	250	60	
IJburg telgebied 24	Feb	overdag	Meerkoet	58	35	
IJburg telgebied 24	Mrt	overdag	Meerkoet	59	35	
IJburg telgebied 24	Apr	overdag	Meerkoet	45	16	
IJburg telgebied 25	Sep	overdag	Meerkoet	329	50	
IJburg telgebied 25	Okt	overdag	Meerkoet	340	200	
IJburg telgebied 25	Nov	overdag	Meerkoet	232	140	
IJburg telgebied 25	Dec	overdag	Meerkoet	298	50	
IJburg telgebied 25	Jan	overdag	Meerkoet	187	20	
IJburg telgebied 25	Feb	overdag	Meerkoet	188	18	
IJburg telgebied 25	Mrt	overdag	Meerkoet	41	10	
IJburg telgebied 25	Apr	overdag	Meerkoet	17	5	
IJburg telgebied 26	Sep	overdag	Meerkoet	333	150	
IJburg telgebied 26	Okt	overdag	Meerkoet	658	200	
IJburg telgebied 26	Nov	overdag	Meerkoet	280	60	
IJburg telgebied 26	Dec	overdag	Meerkoet	690	200	
IJburg telgebied 26	Jan	overdag	Meerkoet	359	65	
IJburg telgebied 26	Feb	overdag	Meerkoet	45	0	n.v.t.
IJburg telgebied 26	Mrt	overdag	Meerkoet	31	5	
IJburg telgebied 26	Apr	overdag	Meerkoet	27	5	

Gebied	Maand	Tijd	Soort	Aantal hele groep	Aantal foeragerend	Voedsel (indien bekend)
IJburg telgebied 27	Sep	overdag	Meerkoet	279	150	
IJburg telgebied 27	Okt	overdag	Meerkoet	142	70	
IJburg telgebied 27	Nov	overdag	Meerkoet	174	50	
IJburg telgebied 27	Dec	overdag	Meerkoet	163	33	
IJburg telgebied 27	Jan	overdag	Meerkoet	210	40	
IJburg telgebied 27	Feb	overdag	Meerkoet	56	30	
IJburg telgebied 27	Mrt	overdag	Meerkoet	57	42	
IJburg telgebied 27	Apr	overdag	Meerkoet	18	12	

Bijlage 3. Resultaten dagtellingen van watervogels rondom IJburg in 2018/19

Gebied	tijd	nr	soort	sep	okt	nov	dec	jan	feb	mrt	apr
IJburg telgebied 1	overdag	70	Dodaars				1	3	5		
IJburg telgebied 1	overdag	90	Fuut	24	35	7	25	29	51	13	6
IJburg telgebied 1	overdag	720	Aalscholver		1					1	
IJburg telgebied 1	overdag	1220	Blauwe Reiger	1	2		1			1	1
IJburg telgebied 1	overdag	1520	Knobbelzwaan		1				1	2	1
IJburg telgebied 1	overdag	1820	Krakeend		3					5	2
IJburg telgebied 1	overdag	1860	Wilde Eend	3	10	5	6	6	9	7	
IJburg telgebied 1	overdag	1980	Tafeleend				2	2	7		
IJburg telgebied 1	overdag	2030	Kuifeend		3		8	7	6	4	
IJburg telgebied 1	overdag	2180	Brilduiker				1	2	1		
IJburg telgebied 1	overdag	2200	Nonnetje					1	2		
IJburg telgebied 1	overdag	2210	Middelste Zaagbek				1	2		1	
IJburg telgebied 1	overdag	4290	Meerkoet	15	140	7	255	265	73	38	15
IJburg telgebied 1	overdag	5820	Kokmeeuw	6	26	23	27	15	7	25	4
IJburg telgebied 1	overdag	5900	Stormmeeuw		5	16	13	11	2	14	
IJburg telgebied 1	overdag	5910	Kleine Mantelmeeuw								2
IJburg telgebied 1	overdag	5920	Zilvermeeuw	2	12	15	12	13	1	6	3
IJburg telgebied 2	overdag	90	Fuut	3							
IJburg telgebied 2	overdag	1860	Wilde Eend	2							
IJburg telgebied 2	overdag	4290	Meerkoet	2							
IJburg telgebied 2	overdag	4500	Scholekster							2	
IJburg telgebied 2	overdag	5820	Kokmeeuw	5	36	16	25	28	15	18	6
IJburg telgebied 2	overdag	5900	Stormmeeuw		17	9	7	14	7	3	
IJburg telgebied 2	overdag	5910	Kleine Mantelmeeuw								5
IJburg telgebied 2	overdag	5920	Zilvermeeuw		10	8	14	6	8	12	9
IJburg telgebied 2	overdag	6000	Grote Mantelmeeuw		3	2	1		1	2	
IJburg telgebied 3	overdag	90	Fuut	3	3	1	2		1	2	
IJburg telgebied 3	overdag	1820	Krakeend			2					
IJburg telgebied 3	overdag	1860	Wilde Eend	5	9	4	4	1	2		2
IJburg telgebied 3	overdag	1960	Krooneend						1		
IJburg telgebied 3	overdag	1980	Tafeleend			2					
IJburg telgebied 3	overdag	2030	Kuifeend		2	3			2		
IJburg telgebied 3	overdag	4290	Meerkoet		15	29	5	3	4	6	3
IJburg telgebied 3	overdag	5820	Kokmeeuw	4	5	6	1	5	3	3	
IJburg telgebied 3	overdag	5900	Stormmeeuw	6		1	2			2	
IJburg telgebied 3	overdag	5920	Zilvermeeuw			1	1		1	2	1
IJburg telgebied 4	overdag	90	Fuut	35	54	21	58	160	86	27	9
IJburg telgebied 4	overdag	720	Aalscholver	2	5			1	4	3	2
IJburg telgebied 4	overdag	1520	Knobbelzwaan	3							
IJburg telgebied 4	overdag	1820	Krakeend		18		7				
IJburg telgebied 4	overdag	2030	Kuifeend		8		2	3	5	6	
IJburg telgebied 4	overdag	2180	Brilduiker				3	12	14	4	
IJburg telgebied 4	overdag	2200	Nonnetje					1		1	
IJburg telgebied 4	overdag	2210	Middelste Zaagbek				5	18	7	5	
IJburg telgebied 4	overdag	2230	Grote Zaagbek					2	4		
IJburg telgebied 4	overdag	4290	Meerkoet	39	195	140	940	###	760	260	246
IJburg telgebied 4	overdag	5780	Dwergmeeuw								2
IJburg telgebied 4	overdag	5820	Kokmeeuw	13	154	105	85	145	48	53	16
IJburg telgebied 4	overdag	5900	Stormmeeuw	10	43	55	39	35	16	18	4
IJburg telgebied 4	overdag	5910	Kleine Mantelmeeuw	5							2
IJburg telgebied 4	overdag	5920	Zilvermeeuw	3	41	28	42	28	33	16	11
IJburg telgebied 4	overdag	5925	Pontische Meeuw			7	1		1		
IJburg telgebied 4	overdag	6000	Grote Mantelmeeuw		6	23	15	4	5	2	
IJburg telgebied 5	overdag	90	Fuut	14	22	9	13	14	4	5	1
IJburg telgebied 5	overdag	720	Aalscholver	1		2	2	3	3		1
IJburg telgebied 5	overdag	1520	Knobbelzwaan	6							
IJburg telgebied 5	overdag	1610	Grauwe Gans						6	10	2
IJburg telgebied 5	overdag	1700	Nijlgans								2
IJburg telgebied 5	overdag	2030	Kuifeend				7	6			2
IJburg telgebied 5	overdag	4290	Meerkoet	360	1950	3750	2800	###	84	50	10

Gebied	tijd	nr	soort	sep	okt	nov	dec	jan	feb	mrt	apr
IJburg telgebied 5	overdag	5820	Kokmeeuw	2	1	10	5	7			2
IJburg telgebied 5	overdag	5900	Stormmeeuw	4	5	10	2	3		1	
IJburg telgebied 5	overdag	5920	Zilvermeeuw	1	2	8	4	2	2	1	2
IJburg telgebied 5	overdag	6000	Grote Mantelmeeuw				1				
IJburg telgebied 6	overdag	90	Fuut	29	24	24	20	27	12	4	6
IJburg telgebied 6	overdag	720	Aalscholver	8	10	11	2	5	5	6	3
IJburg telgebied 6	overdag	1220	Blauwe Reiger	1	2			1		1	
IJburg telgebied 6	overdag	1520	Knobbelzwaan	15						1	
IJburg telgebied 6	overdag	1610	Grauwe Gans						8	17	8
IJburg telgebied 6	overdag	1700	Nijlgans				2	1		5	
IJburg telgebied 6	overdag	1820	Krakeend	6	4	5					1
IJburg telgebied 6	overdag	1860	Wilde Eend	2	3	4	5	2	7	8	2
IJburg telgebied 6	overdag	2030	Kuifeend				5	4	6		
IJburg telgebied 6	overdag	4290	Meerkoet	650	860	126	580	356	264	103	24
IJburg telgebied 6	overdag	5820	Kokmeeuw	8	7	4	16	2	7	4	3
IJburg telgebied 6	overdag	5900	Stormmeeuw		3	4	10	8	5	1	
IJburg telgebied 6	overdag	5910	Kleine Mantelmeeuw	2							8
IJburg telgebied 6	overdag	5920	Zilvermeeuw	14	18	3	8	7	9	7	7
IJburg telgebied 7	overdag	90	Fuut	4	4	16	9	7	27	5	1
IJburg telgebied 7	overdag	720	Aalscholver	1				1			
IJburg telgebied 7	overdag	1220	Blauwe Reiger					1			
IJburg telgebied 7	overdag	1860	Wilde Eend	6	7	4	3	6	2	2	3
IJburg telgebied 7	overdag	1960	Krooneend							18	
IJburg telgebied 7	overdag	2030	Kuifeend			5		3	2		
IJburg telgebied 7	overdag	4240	Waterhoen			1		1	1		
IJburg telgebied 7	overdag	4290	Meerkoet	10	25	23	27	45	38	16	4
IJburg telgebied 7	overdag	5820	Kokmeeuw	1	3	11	1	1	10	3	
IJburg telgebied 7	overdag	5900	Stormmeeuw		2	1		2	2		
IJburg telgebied 7	overdag	5910	Kleine Mantelmeeuw	1							
IJburg telgebied 7	overdag	5920	Zilvermeeuw	4	4	1		2	3	1	2
IJburg telgebied 8	overdag	90	Fuut	3	2	1	4	2	4	2	1
IJburg telgebied 8	overdag	1820	Krakeend	6	3				2		4
IJburg telgebied 8	overdag	1860	Wilde Eend	7	6	3	5	9	4	2	3
IJburg telgebied 8	overdag	4240	Waterhoen			1	1	1			
IJburg telgebied 8	overdag	4290	Meerkoet	5	6	6	5	3	6		1
IJburg telgebied 8	overdag	5820	Kokmeeuw	1	2	2	5	7	3	9	1
IJburg telgebied 8	overdag	5900	Stormmeeuw			4	2	5	1	2	
IJburg telgebied 8	overdag	5910	Kleine Mantelmeeuw	1							1
IJburg telgebied 8	overdag	5920	Zilvermeeuw	2	2	1		3	1		1
IJburg telgebied 9	overdag	70	Dodaars		1	1	3		1		
IJburg telgebied 9	overdag	90	Fuut	15	14	23	20	24	28	17	6
IJburg telgebied 9	overdag	720	Aalscholver	33	26	37	45	28	30	18	4
IJburg telgebied 9	overdag	1220	Blauwe Reiger	1	2		1			1	
IJburg telgebied 9	overdag	1520	Knobbelzwaan	11	13		4	2	3		
IJburg telgebied 9	overdag	1700	Nijlgans	3	3						2
IJburg telgebied 9	overdag	1820	Krakeend	10	12			2	2	5	3
IJburg telgebied 9	overdag	1860	Wilde Eend	28	24	21	4	7	5	8	11
IJburg telgebied 9	overdag	1940	Slobeend								1
IJburg telgebied 9	overdag	1980	Tafeleend	3	7	8	5	7	2		
IJburg telgebied 9	overdag	2030	Kuifeend	13	8	25	23	18	7	8	
IJburg telgebied 9	overdag	4290	Meerkoet	96	230	350	209	47	27	29	8
IJburg telgebied 9	overdag	5820	Kokmeeuw	65	34	28	30	22	11	2	5
IJburg telgebied 9	overdag	5900	Stormmeeuw	9	20	15	12	8	5		
IJburg telgebied 9	overdag	5910	Kleine Mantelmeeuw								1
IJburg telgebied 9	overdag	5920	Zilvermeeuw	8	9	4	7	4			
IJburg telgebied 10	overdag	90	Fuut	1	1	3	2	1	1	2	3
IJburg telgebied 10	overdag	720	Aalscholver		1				1	1	
IJburg telgebied 10	overdag	1820	Krakeend		1					2	2
IJburg telgebied 10	overdag	1860	Wilde Eend	4	2	4	3	2	1	3	2
IJburg telgebied 10	overdag	4240	Waterhoen			1	1			1	1
IJburg telgebied 10	overdag	4290	Meerkoet	2	3	2	4	3	1	2	2
IJburg telgebied 10	overdag	5820	Kokmeeuw	3	1	1	2	1	2	1	2

Gebied	tijd	nr	soort	sep	okt	nov	dec	jan	feb	mrt	apr
IJburg telgebied 10	overdag	5900	Stormmeeuw				1				
IJburg telgebied 10	overdag	5910	Kleine Mantelmeeuw	1							
IJburg telgebied 10	overdag	5920	Zilvermeeuw		1	1	1		1		1
IJburg telgebied 11	overdag	70	Dodaars		1	2	5	5	1	2	
IJburg telgebied 11	overdag	90	Fuut	54	66	75	35	64	64	25	20
IJburg telgebied 11	overdag	720	Aalscholver	12	21	6	20	12	14	5	3
IJburg telgebied 11	overdag	1220	Blauwe Reiger	2	3	1	2	3	2	3	2
IJburg telgebied 11	overdag	1520	Knobbelzwaan	34	22	5					
IJburg telgebied 11	overdag	1610	Grauwe Gans						2	6	3
IJburg telgebied 11	overdag	1700	Nijlgans	11	12	1	7	3	3	5	6
IJburg telgebied 11	overdag	1820	Krakeend	14	18	15	3		5	3	
IJburg telgebied 11	overdag	1840	Wintertaling		1				2	3	5
IJburg telgebied 11	overdag	1860	Wilde Eend	40	38	29	25	26	23	12	7
IJburg telgebied 11	overdag	1940	Slobeend								1
IJburg telgebied 11	overdag	1980	Tafeleend	1	18	2	2	4		3	2
IJburg telgebied 11	overdag	2030	Kuifeend	23	24	13	10	26	44	23	7
IJburg telgebied 11	overdag	4240	Waterhoen		4	5	3	2	3	2	
IJburg telgebied 11	overdag	4290	Meerkoet	48	64	94	53	55	43	20	17
IJburg telgebied 11	overdag	5820	Kokmeeuw	13	22	14	24	36	54	3	6
IJburg telgebied 11	overdag	5900	Stormmeeuw			6	7	9	9	14	
IJburg telgebied 11	overdag	5910	Kleine Mantelmeeuw								1
IJburg telgebied 11	overdag	5920	Zilvermeeuw	5	3	15	16	13	6	9	5
IJburg telgebied 12	overdag	70	Dodaars			2		2			
IJburg telgebied 12	overdag	90	Fuut	16	28	35	23	20	28	16	10
IJburg telgebied 12	overdag	720	Aalscholver	3	6	8	7	5	8	1	5
IJburg telgebied 12	overdag	1220	Blauwe Reiger	1	3	2	1	3	1	2	1
IJburg telgebied 12	overdag	1520	Knobbelzwaan	45	5	3				2	2
IJburg telgebied 12	overdag	1700	Nijlgans			3	2	3	2	4	5
IJburg telgebied 12	overdag	1820	Krakeend	7		4			4	17	2
IJburg telgebied 12	overdag	1840	Wintertaling							2	
IJburg telgebied 12	overdag	1860	Wilde Eend	9	5	2	12	12	11	8	7
IJburg telgebied 12	overdag	1980	Tafeleend		3	3			3	1	
IJburg telgebied 12	overdag	2030	Kuifeend		5	22	2	7	3	4	
IJburg telgebied 12	overdag	4240	Waterhoen		1		1				
IJburg telgebied 12	overdag	4290	Meerkoet	38	50	45	45	38	28	27	23
IJburg telgebied 12	overdag	5820	Kokmeeuw	10		12	4	7	8	6	3
IJburg telgebied 12	overdag	5900	Stormmeeuw		1		3	1		3	
IJburg telgebied 12	overdag	5910	Kleine Mantelmeeuw								3
IJburg telgebied 12	overdag	5920	Zilvermeeuw			1	2	1		1	2
IJburg telgebied 13	overdag	70	Dodaars	1	1		5	4	2	1	
IJburg telgebied 13	overdag	90	Fuut	27	30	34	23	19	23	16	11
IJburg telgebied 13	overdag	720	Aalscholver	1					1		
IJburg telgebied 13	overdag	1220	Blauwe Reiger	2		2		1			
IJburg telgebied 13	overdag	1520	Knobbelzwaan						2		2
IJburg telgebied 13	overdag	1700	Nijlgans	4	3	5		3	2	4	5
IJburg telgebied 13	overdag	1820	Krakeend	12	13	9	16	9	5	6	7
IJburg telgebied 13	overdag	1860	Wilde Eend	20	26	33	23	19	16	25	12
IJburg telgebied 13	overdag	1980	Tafeleend	19	13	12	20	6	10		
IJburg telgebied 13	overdag	2030	Kuifeend	10	12	44	38	15	14	5	6
IJburg telgebied 13	overdag	4240	Waterhoen				2	2	1	1	
IJburg telgebied 13	overdag	4290	Meerkoet	43	55	56	59	45	45	20	23
IJburg telgebied 13	overdag	5820	Kokmeeuw	3	4	2	4	2	4	5	2
IJburg telgebied 13	overdag	5900	Stormmeeuw			1	3	1	2	1	
IJburg telgebied 13	overdag	5920	Zilvermeeuw	2	1	1	2	1	1	1	
IJburg telgebied 14	overdag	70	Dodaars	1	2	1	3	2	1	1	
IJburg telgebied 14	overdag	90	Fuut	20	19	23	22	26	19	17	8
IJburg telgebied 14	overdag	720	Aalscholver		1	1	2	1		1	1
IJburg telgebied 14	overdag	1220	Blauwe Reiger	1	1			1		1	1
IJburg telgebied 14	overdag	1520	Knobbelzwaan	2							
IJburg telgebied 14	overdag	1700	Nijlgans		1	2	1	2	3	2	4
IJburg telgebied 14	overdag	1820	Krakeend			4	3	2	1	2	
IJburg telgebied 14	overdag	1860	Wilde Eend	15	14	2	5	9	4	10	7

Gebied	tijd	nr	soort	sep	okt	nov	dec	jan	feb	mrt	apr
IJburg telgebied 14	overdag	1980	Tafeleend		2	2		1	6		
IJburg telgebied 14	overdag	2030	Kuifeend	8	4	7	9	2	5		2
IJburg telgebied 14	overdag	4240	Waterhoen			1		1	2		
IJburg telgebied 14	overdag	4290	Meerkoet	246	239	230	187	155	57	35	16
IJburg telgebied 14	overdag	5820	Kokmeeuw	3	2	4	1	4		1	
IJburg telgebied 14	overdag	5900	Stormmeeuw			1	1	2	3		
IJburg telgebied 14	overdag	5920	Zilvermeeuw	1	2	1		1		1	1
IJburg telgebied 15	overdag	70	Dodaars		2	2	3	1	2		
IJburg telgebied 15	overdag	90	Fuut	11	12	8	9	5	5	5	6
IJburg telgebied 15	overdag	720	Aalscholver		1	1		1	1	1	
IJburg telgebied 15	overdag	1220	Blauwe Reiger					1	1		
IJburg telgebied 15	overdag	1520	Knobbelzwaan				2	2	2		1
IJburg telgebied 15	overdag	1700	Nijlgans				2	2	1	2	2
IJburg telgebied 15	overdag	1820	Krakeend	56	73	34	1				
IJburg telgebied 15	overdag	1860	Wilde Eend	48	45	32	11	14	15	18	16
IJburg telgebied 15	overdag	1980	Tafeleend			2	2	1			
IJburg telgebied 15	overdag	2030	Kuifeend		3	4		4	2		
IJburg telgebied 15	overdag	4240	Waterhoen		1	1	2		1	2	3
IJburg telgebied 15	overdag	4290	Meerkoet	198	176	57	19	20	21	16	10
IJburg telgebied 15	overdag	5820	Kokmeeuw	10	18	1	3	9	7	3	2
IJburg telgebied 15	overdag	5900	Stormmeeuw	1	1	3	4	2	1	2	
IJburg telgebied 15	overdag	5910	Kleine Mantelmeeuw	2							1
IJburg telgebied 15	overdag	5920	Zilvermeeuw	1	1	2	3	1	1	3	1
IJburg telgebied 15	overdag	8310	IJsvogel			1					
IJburg telgebied 16	overdag	70	Dodaars		2	6	3	2	5	1	
IJburg telgebied 16	overdag	90	Fuut	13	15	14	10	19	11	12	8
IJburg telgebied 16	overdag	720	Aalscholver	6	3	4	2	4	1	1	1
IJburg telgebied 16	overdag	1220	Blauwe Reiger	1	1	1	2	2	3		
IJburg telgebied 16	overdag	1520	Knobbelzwaan								2
IJburg telgebied 16	overdag	1610	Grauwe Gans							8	5
IJburg telgebied 16	overdag	1700	Nijlgans						1	1	2
IJburg telgebied 16	overdag	1820	Krakeend		2	3				2	3
IJburg telgebied 16	overdag	1860	Wilde Eend	2	3	12	13	23	8	9	11
IJburg telgebied 16	overdag	1980	Tafeleend		2	8	2		1		
IJburg telgebied 16	overdag	2030	Kuifeend	1	2	1	3	9	3		3
IJburg telgebied 16	overdag	4290	Meerkoet	98	56	45	21	23	27	30	14
IJburg telgebied 16	overdag	5820	Kokmeeuw	5	3	5	1	5	2	12	2
IJburg telgebied 16	overdag	5900	Stormmeeuw			1		1		1	
IJburg telgebied 16	overdag	5910	Kleine Mantelmeeuw	2							1
IJburg telgebied 16	overdag	5920	Zilvermeeuw	3	4	1	3	1	1	3	1
IJburg telgebied 16	overdag	8310	IJsvogel		1						
IJburg telgebied 17	overdag	70	Dodaars			3	2	1	2	1	
IJburg telgebied 17	overdag	90	Fuut	12	13	10	8	7	9	10	12
IJburg telgebied 17	overdag	720	Aalscholver						1		
IJburg telgebied 17	overdag	1220	Blauwe Reiger		1	1		1	1		
IJburg telgebied 17	overdag	1520	Knobbelzwaan	1							
IJburg telgebied 17	overdag	1610	Grauwe Gans						6	19	26
IJburg telgebied 17	overdag	1700	Nijlgans			1	1			2	2
IJburg telgebied 17	overdag	1820	Krakeend		7	2				3	3
IJburg telgebied 17	overdag	1860	Wilde Eend	8	7	9	10	12	8	6	8
IJburg telgebied 17	overdag	1960	Krooneend		1						3
IJburg telgebied 17	overdag	1980	Tafeleend			2		1	1		
IJburg telgebied 17	overdag	2030	Kuifeend		4	5					3
IJburg telgebied 17	overdag	4070	Waterral		1						
IJburg telgebied 17	overdag	4249	Waterhoen			2		2	1	1	
IJburg telgebied 17	overdag	4290	Meerkoet	37	23	49	40	23	19	12	13
IJburg telgebied 17	overdag	5820	Kokmeeuw		1	2	3	1	3	1	
IJburg telgebied 17	overdag	5900	Stormmeeuw			1	1		1		
IJburg telgebied 17	overdag	5920	Zilvermeeuw					1			
IJburg telgebied 17	overdag	8310	IJsvogel		1						
IJburg telgebied 18	overdag	70	Dodaars		2	1	6	3	2	2	
IJburg telgebied 18	overdag	90	Fuut	16	29	27	27	29	16	16	8

Gebied	tijd	nr	soort	sep	okt	nov	dec	jan	feb	mrt	apr
IJburg telgebied 18	overdag	720	Aalscholver			1		1			
IJburg telgebied 18	overdag	1220	Blauwe Reiger		1		1	1	2	1	
IJburg telgebied 18	overdag	1610	Grauwe Gans								10
IJburg telgebied 18	overdag	1700	Nijlgans						2		
IJburg telgebied 18	overdag	1820	Krakeend	8	5	7					
IJburg telgebied 18	overdag	1840	Wintertaling	1							
IJburg telgebied 18	overdag	1860	Wilde Eend	16	16	13	9			4	3
IJburg telgebied 18	overdag	1980	Tafeleend	1	2	7	1				
IJburg telgebied 18	overdag	2030	Kuifeend	7		6	9	2			
IJburg telgebied 18	overdag	4240	Waterhoen							1	
IJburg telgebied 18	overdag	4290	Meerkoet	27	32	37	20	15	11	12	9
IJburg telgebied 18	overdag	5820	Kokmeeuw		1	1		1	2		1
IJburg telgebied 18	overdag	5900	Stormmeeuw			1			1		
IJburg telgebied 19	overdag	70	Dodaars			1		2			
IJburg telgebied 19	overdag	90	Fuut	7	11	8	17	15	7	8	6
IJburg telgebied 19	overdag	720	Aalscholver				1	2		1	1
IJburg telgebied 19	overdag	1210	Grote Zilverreiger		1						
IJburg telgebied 19	overdag	1220	Blauwe Reiger		2	1	1	2			1
IJburg telgebied 19	overdag	1520	Knobbelzwaan	8	3						
IJburg telgebied 19	overdag	1610	Grauwe Gans						1	2	4
IJburg telgebied 19	overdag	1700	Nijlgans					1			
IJburg telgebied 19	overdag	1820	Krakeend							2	
IJburg telgebied 19	overdag	1840	Wintertaling		3						2
IJburg telgebied 19	overdag	1860	Wilde Eend	3	16	13	10	2	3	6	4
IJburg telgebied 19	overdag	1980	Tafeleend		3						
IJburg telgebied 19	overdag	2030	Kuifeend		13						
IJburg telgebied 19	overdag	4290	Meerkoet		550	710	230	280	172	39	49
IJburg telgebied 19	overdag	5820	Kokmeeuw	48	33	4	25	6	5	5	3
IJburg telgebied 19	overdag	5900	Stormmeeuw	28	24	5	2		5		
IJburg telgebied 19	overdag	5910	Kleine Mantelmeeuw	23							
IJburg telgebied 19	overdag	5920	Zilvermeeuw	26	16	3	6	4	6	2	2
IJburg telgebied 19	overdag	6000	Grote Mantelmeeuw	8	1				2		
IJburg telgebied 19	overdag	6060	Reuzenster	2							
IJburg telgebied 20	overdag	70	Dodaars			3	2	3			
IJburg telgebied 20	overdag	90	Fuut	13	8	6	5	4	2		4
IJburg telgebied 20	overdag	720	Aalscholver						2		
IJburg telgebied 20	overdag	1520	Knobbelzwaan	52	17	10					
IJburg telgebied 20	overdag	1610	Grauwe Gans						2	3	
IJburg telgebied 20	overdag	1820	Krakeend	37	46	35	14	1			5
IJburg telgebied 20	overdag	1860	Wilde Eend	48	55	6	25	6	3	7	8
IJburg telgebied 20	overdag	1980	Tafeleend		8	28	7				4
IJburg telgebied 20	overdag	2030	Kuifeend		3	11	3	5	4	5	4
IJburg telgebied 20	overdag	4290	Meerkoet	4	5	2	3	1			
IJburg telgebied 20	overdag	5820	Kokmeeuw	8	2	2	5	13	8	6	5
IJburg telgebied 20	overdag	5900	Stormmeeuw	12	8	1	6	8		6	
IJburg telgebied 20	overdag	5920	Zilvermeeuw		5		7	7	6		1
IJburg telgebied 20	overdag	5910	Kleine Mantelmeeuw	5							
IJburg telgebied 20	overdag	6000	Grote Mantelmeeuw				1				
IJburg telgebied 21	overdag	90	Fuut	3							
IJburg telgebied 21	overdag	720	Aalscholver		4						
IJburg telgebied 21	overdag	1610	Grauwe Gans						2	7	4
IJburg telgebied 21	overdag	1730	Bergeend						7	3	
IJburg telgebied 21	overdag	1860	Wilde Eend	2							
IJburg telgebied 21	overdag	5820	Kokmeeuw	5	12	14	20	2	5	1	
IJburg telgebied 21	overdag	5900	Stormmeeuw	8	2	3	10	2		1	
IJburg telgebied 21	overdag	5920	Zilvermeeuw	3	15	20	23	5	3	2	2
IJburg telgebied 21	overdag	6000	Grote Mantelmeeuw		2	1	3	4	1	2	
IJburg telgebied 22	overdag	90	Fuut	6	6	7	15	3	6	11	4
IJburg telgebied 22	overdag	720	Aalscholver		2	6	14	4	2		3
IJburg telgebied 22	overdag	2180	Brilduiker				8	9		4	
IJburg telgebied 22	overdag	2230	Grote Zaagbek			1	2			2	
IJburg telgebied 22	overdag	4290	Meerkoet					50	35		

Gebied	tijd	nr	soort	sep	okt	nov	dec	jan	feb	mrt	apr
IJburg telgebied 22	overdag	5820	Kokmeeuw	15	23	20	18	4		4	
IJburg telgebied 22	overdag	5900	Stormmeeuw			3	2	5		2	
IJburg telgebied 22	overdag	5920	Zilvermeeuw	2	7	6	3	5	1	1	4
IJburg telgebied 22	overdag	6000	Grote Mantelmeeuw		3	1	2	1			
IJburg telgebied 23	overdag	90	Fuut	5	9	8	35	20	14	10	5
IJburg telgebied 23	overdag	720	Aalscholver	7	8	15	2	5	5	6	1
IJburg telgebied 23	overdag	1210	Grote Zilverreiger						1		
IJburg telgebied 23	overdag	1610	Grauwe Gans					15	43	38	5
IJburg telgebied 23	overdag	2180	Brilduiker				5	13	2	8	
IJburg telgebied 23	overdag	2210	Middelste Zaagbek			1		2		1	
IJburg telgebied 23	overdag	2230	Grote Zaagbek				7	11	4	2	
IJburg telgebied 23	overdag	4290	Meerkoet	24	30	55	64	50	27	27	15
IJburg telgebied 23	overdag	5820	Kokmeeuw	3	16	28	30	20	8	1	9
IJburg telgebied 23	overdag	5900	Stormmeeuw			20	20	9	4	4	
IJburg telgebied 23	overdag	5920	Zilvermeeuw	5	14	15	11	6	3	5	4
IJburg telgebied 23	overdag	6000	Grote Mantelmeeuw			1		1			
IJburg telgebied 24	overdag	70	Dodaars	8	25	35	46	37	15	6	2
IJburg telgebied 24	overdag	90	Fuut	76	79	54	64	150	26	26	20
IJburg telgebied 24	overdag	110	Kuifduiker					1			
IJburg telgebied 24	overdag	720	Aalscholver	26	32	25	20	14	23	3	5
IJburg telgebied 24	overdag	1210	Grote Zilverreiger		3	2					
IJburg telgebied 24	overdag	1220	Blauwe Reiger	2	3	4	1	2	2	3	2
IJburg telgebied 24	overdag	1520	Knobbelzwaan	6	3			2	2	2	
IJburg telgebied 24	overdag	1610	Grauwe Gans					8	3	21	18
IJburg telgebied 24	overdag	1790	Smient		24	6	5	19			
IJburg telgebied 24	overdag	1820	Krakeend	79	44	69	137	267	12	5	6
IJburg telgebied 24	overdag	1840	Wintertaling		3			25		7	
IJburg telgebied 24	overdag	1860	Wilde Eend	21	32	43	32	16	4	26	20
IJburg telgebied 24	overdag	1940	Slobeend				2				1
IJburg telgebied 24	overdag	1960	Krooneend	6	64	4		4	5	36	43
IJburg telgebied 24	overdag	1980	Tafeleend	67	225	402	56	65	33	17	4
IJburg telgebied 24	overdag	2030	Kuifeend	48	279	437	78	273	57	46	33
IJburg telgebied 24	overdag	2040	Topper				2	1			
IJburg telgebied 24	overdag	2180	Brilduiker			1	3	2		2	
IJburg telgebied 24	overdag	2200	Nonnetje				1	6	2		
IJburg telgebied 24	overdag	2230	Grote Zaagbek			1	4	5		2	
IJburg telgebied 24	overdag	3200	Slechtvalk		1					1	
IJburg telgebied 24	overdag	4070	Waterral		1	3		2			
IJburg telgebied 24	overdag	4240	Waterhoen	1	1	2	3	2	1	2	1
IJburg telgebied 24	overdag	4290	Meerkoet	630	502	345	256	250	58	59	45
IJburg telgebied 24	overdag	5190	Watersnip		2	1	3	1			
IJburg telgebied 24	overdag	5820	Kokmeeuw	6	7	3	6	7	3	5	2
IJburg telgebied 24	overdag	5900	Stormmeeuw	1	2	6	7	2		5	
IJburg telgebied 24	overdag	5920	Zilvermeeuw	3	5	6	13	12	4	5	2
IJburg telgebied 24	overdag	6000	Grote Mantelmeeuw		1		2				
IJburg telgebied 24	overdag	8310	IJsvogel	1	2	1	1	2	3	1	
IJburg telgebied 25	overdag	70	Dodaars	6	8	9	12	12	11	2	
IJburg telgebied 25	overdag	90	Fuut	47	45	61	46	54	35	23	4
IJburg telgebied 25	overdag	120	Geoorde Fuut		1						
IJburg telgebied 25	overdag	720	Aalscholver	2	3		4	5	4		1
IJburg telgebied 25	overdag	1220	Blauwe Reiger	2	1		2	3	2	2	
IJburg telgebied 25	overdag	1610	Grauwe Gans					5	4	5	6
IJburg telgebied 25	overdag	1790	Smient					25			
IJburg telgebied 25	overdag	1820	Krakeend	11	13	12	5				
IJburg telgebied 25	overdag	1840	Wintertaling						2	1	8
IJburg telgebied 25	overdag	1860	Wilde Eend	22	24	12	12	6	7	7	2
IJburg telgebied 25	overdag	1980	Tafeleend	16	21	25	4	5	8	13	
IJburg telgebied 25	overdag	2030	Kuifeend	53	38	34	24	32	14		
IJburg telgebied 25	overdag	2180	Brilduiker			6	21	23	8	4	
IJburg telgebied 25	overdag	2200	Nonnetje			1	3	7	1	3	
IJburg telgebied 25	overdag	2210	Middelste Zaagbek			2	1	4		2	
IJburg telgebied 25	overdag	2230	Grote Zaagbek			1	13	14	2	5	

Gebied	tijd	nr	soort	sep	okt	nov	dec	jan	feb	mrt	apr
IJburg telgebied 25	overdag	4070	Waterral		2	1					
IJburg telgebied 25	overdag	4240	Waterhoen			2		1		1	
IJburg telgebied 25	overdag	4290	Meerkoet	329	340	232	298	187	188	41	17
IJburg telgebied 25	overdag	5820	Kokmeeuw	23	42	54	20	35	26	12	5
IJburg telgebied 25	overdag	5900	Stormmeeuw	3	4	14	17	10	5		
IJburg telgebied 25	overdag	5920	Zilvermeeuw	2	5	4	12	13	16	15	3
IJburg telgebied 25	overdag	6000	Grote Mantelmeeuw	1	7	1	3	4	2	1	
IJburg telgebied 25	overdag	8310	IJsvogel			1		1			
IJburg telgebied 26	overdag	70	Dodaars					2			
IJburg telgebied 26	overdag	90	Fuut	34	156	15	170	130	42	29	15
IJburg telgebied 26	overdag	720	Aalscholver	26	22	32	13	4	6	6	3
IJburg telgebied 26	overdag	1610	Grauwe Gans						47	59	11
IJburg telgebied 26	overdag	1700	Nijlgans							2	
IJburg telgebied 26	overdag	1790	Smient		3	5		21	17		
IJburg telgebied 26	overdag	1820	Krakeend	37	39	24	20	18	13	9	4
IJburg telgebied 26	overdag	1860	Wilde Eend	61	56	51	30	39	9	18	12
IJburg telgebied 26	overdag	1980	Tafeleend	4	14	5	28	35	25	3	
IJburg telgebied 26	overdag	2030	Kuifeend	21	20	14	65	145	69	42	20
IJburg telgebied 26	overdag	2180	Brilduiker			1	2	1		1	
IJburg telgebied 26	overdag	2200	Nonnetje				2	3			
IJburg telgebied 26	overdag	2230	Grote Zaagbek				1	1			
IJburg telgebied 26	overdag	4290	Meerkoet	333	658	280	690	359	45	31	27
IJburg telgebied 26	overdag	5820	Kokmeeuw	51	59	35	42	25	11	8	5
IJburg telgebied 26	overdag	5900	Stormmeeuw	6	27	22	13	15	7	10	
IJburg telgebied 26	overdag	5910	Kleine Mantelmeeuw	4						5	18
IJburg telgebied 26	overdag	5920	Zilvermeeuw	17	12	15	12	18	15	5	4
IJburg telgebied 26	overdag	6000	Grote Mantelmeeuw			1	2	1		1	
IJburg telgebied 27	overdag	90	Fuut	79	78	120	149	47	28	27	23
IJburg telgebied 27	overdag	720	Aalscholver	45	52	87	140	136	67	179	246
IJburg telgebied 27	overdag	1210	Grote Zilverreiger		1	1				1	
IJburg telgebied 27	overdag	1220	Blauwe Reiger	5	6	2	4	2	8	6	7
IJburg telgebied 27	overdag	1440	Lepelaar		1					3	25
IJburg telgebied 27	overdag	1520	Knobbelzwaan	36	23	17				7	
IJburg telgebied 27	overdag	1590	Kolgans				59	4			
IJburg telgebied 27	overdag	1610	Grauwe Gans	22	35	30	24	59	315	262	235
IJburg telgebied 27	overdag	1670	Brandgans				14	55		23	245
IJburg telgebied 27	overdag	1700	Nijlgans		4	2	1	3		14	15
IJburg telgebied 27	overdag	1730	Bergeend	1	2	16	9	30	16	25	23
IJburg telgebied 27	overdag	1790	Smient	260	353	247	194	48	26	4	
IJburg telgebied 27	overdag	1820	Krakeend	74	49	58	34	24	30	28	9
IJburg telgebied 27	overdag	1840	Wintertaling	63	97	173	112	205	36	37	12
IJburg telgebied 27	overdag	1860	Wilde Eend	50	74	69	59	38	29	38	37
IJburg telgebied 27	overdag	1890	Pijlstaart		68				21	5	
IJburg telgebied 27	overdag	1940	Slobeend	16	110					13	24
IJburg telgebied 27	overdag	1960	Krooneend			2				5	3
IJburg telgebied 27	overdag	1980	Tafeleend	4	43	24	45	42	37	1	
IJburg telgebied 27	overdag	2030	Kuifeend	29	88	53	98	67	56	36	19
IJburg telgebied 27	overdag	2200	Nonnetje			1	2				
IJburg telgebied 27	overdag	2210	Middelste Zaagbek				2	1			
IJburg telgebied 27	overdag	2230	Grote Zaagbek			5	18	9	2		
IJburg telgebied 27	overdag	4070	Waterral				1				
IJburg telgebied 27	overdag	4290	Meerkoet	279	142	174	163	210	56	57	18
IJburg telgebied 27	overdag	4500	Scholekster						8	31	16
IJburg telgebied 27	overdag	4560	Kluut							10	
IJburg telgebied 27	overdag	4700	Bontbekplevier		1					2	
IJburg telgebied 27	overdag	4930	Kievit	57	295	140	343	50	658	42	
IJburg telgebied 27	overdag	5120	Bonte Strandloper	10	13	5			19	26	
IJburg telgebied 27	overdag	5170	Kemphaan			3	5		6	4	
IJburg telgebied 27	overdag	5190	Watersnip	6	36	23	1			7	
IJburg telgebied 27	overdag	5320	Grutto						35	178	59
IJburg telgebied 27	overdag	5410	Wulp		75	53	149		78		
IJburg telgebied 27	overdag	5460	Tureluur							3	7

Gebied	tijd	nr	soort	sep	okt	nov	dec	jan	feb	mrt	apr
IJburg telgebied 27	overdag	5750	Zwartkopmeeuw							4	25
IJburg telgebied 27	overdag	5820	Kokmeeuw	35	41	43	76	68	24	140	185
IJburg telgebied 27	overdag	5900	Stormmeeuw	12	29	21	45	10	11	5	
IJburg telgebied 27	overdag	5910	Kleine Mantelmeeuw	16	4				6	490	1250
IJburg telgebied 27	overdag	5920	Zilvermeeuw	28	23	154	236	148	14	540	950
IJburg telgebied 27	overdag	5925	Pontische Meeuw			2	1		1	1	
IJburg telgebied 27	overdag	6000	Grote Mantelmeeuw	3	9	15	12	4	1	3	

In opdracht van:

✘ Gemeente
✘ Amsterdam
✘

Sovon Vogelonderzoek Nederland

Postbus 6521
6503 GA Nijmegen
Toernooiveld 1
6525 ED Nijmegen
T (024) 7 410 410

E info@sovon.nl
I www.sovon.nl

